

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Laidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdį
3157 So Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

LX metai.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, sausio (January) 13 d. 1955 m.

Kaina 10 c.

Nr. 2 (224)

Prisijungęs prie Lietuvos, Klaipėdos uostas augo kaip ant mielių..

Pajūrio prijungimą minint

Br. Stundžia

Nors dažnai mėgstame pasigirti, gražiai apie save pakalbėti ir kai kur net išdidūs pasijusti, bet reikėtų prisipažinti, kad svetimieji mus vertina daugiau iš darbų, negu iš žodžių. Gražbylystės nepakanka savo pranašumui prieš kitus įrodyti, bet reikia faktų, darbų. Žinoma, nereikia be reikalo savęs ir žeminti, bet būti nuosaikiems gal labai ir labai priderėtų.

Geriausias savęs įvertinimas tai palyginimas su kitais vienoje kurioje, ar daugelyje, sričių.

Per trumpą nepriklausomybės laikotarpį daug kas buvo nesusėta, nes pradėti, nes trūko kapitalo, specialistų ir veržlumo. Kai kurios sritys buvo visiškai nemėgiamos, kadangi "neatitiko" mūsų ūkininkų tautos būdai. O kaip tik viena iš pelningiausių sričių buvo ir yra prekyba. Vos nevos pavyko mažą tautos dalį nukreipti į šią sritį. O šioje srityje galėjo dar desimtis tūkstančių užsidirbti sau net baltą duoną, jeigu būtume turėję daugiau tos srities žinovų.

Ir tik padėjus pagrindus prekybai, buvo žengtas dar vienas žingsnis: pradėtas kurti tautinis prekybos laivynas, nes prekyba be transporto, tai tas pats, ką žmogus be kojų; įsivaizduokite ūkininką, vežantį jį prekyvietę savo javus skolintu arkliai ir vežimui!

Iš viso, mes apie jūrą galvojame nerealiai, su romantika ir priminimu jūrą, dažno mintys nukrypsta į Palangos smėlynus, o ne į uostus su laivais, kranais ir kraninėmis.

Tikrai būtų laikas jūrą įvertinti prekybininko akimis, kaip pigiausią transporto kelią, kurį gamta pastatė ir prižiūri. Toliau, nepamirškime jūrų žvejybos. Žuvų nereikia nei šerti nei prižiūrėti, reikia tik turėti priemonių ir mokėti pagauti, o juk tai vertingas maistas. Na, ir vasarviečių išplėtimas, sumoderninimas bei atatinamas išreklamavimas duotų pajamų iš turizmo. Tas būtina sutvarkyti, norint turistų susilaukti.

Taigi, laivininkystėje, jūrų prekyboje, žvejyboje ir turizme ne vienas galėtų nebogai verstis, ir tik tada laikas būtų romantiškai išsitiesti Kuršių Neringoje ant smėlio, arba buriuoti su jachta Baltijos vandenyse.

Įsitvirtinti jūroje be kapitalo ir tos rūšies specialistų, neįmanoma. Apie kapitalo telkimą reikė-

tų atskirai pašnekėti, kadangi išelviijoje esame tik maža tautos dalelė. Bet neapsiriksiu pasakęs, kad didelę klaidą darome, nepasirūpinami savųjų specialistų paruošimu dabar, esant palyginamai neblogose sąlygose. Įvairių mokyklų čia gausu, studentų skaičius auga, bet nesigirdi, kad kas nors būtų pasirinkęs jūrinę specialybę, o būtų labai pravartu, nes mums trūko ir trūks denio tarnybos kapitonių, šturmanių, deviatorių, radio telegrafistų, mašinų tarnybos inžinierių, mechanikų, aukštosios jūros žvejybos ir žuvies apdirbimo specialistų, hidrografų, kartografo, laivų statybos ir architektūros inžinierių, uostų statybos inžinierių, laivyno gydytojų, meteorologų, jūrų teisės žinovų, laivų maklerių, frachtuotojų, draudimo, prekybos agentų ir kitų specialistų.

Reikėtų paraginti jaunimą domėtis aukščiausiai išvardintomis specialybėmis, kad vėliau nereikėtų siūsti brangiai atseinančius stipendininkus į užsienį, bet turint savų specialistų kadrą, galėtume paruošti naujas jėgas savose mokyklose. Taigi, jaunime, būk veržlus, nesek savo protėvių pėdomis, nes naujose srityse įgytu savo patyrimu atneši būsimai valstybei didesnį gėrbūvį. Tos specialybės žmogui reikia ir Amerikos žemynuose.

Sunku pamiršti, kad apie jūrą, jūrininkus neužtiksi nieko mūsų grožinėje literatūroje; kompozitoriai, be jūreivių maršo, nieko nesukūrė jūrinėmis temomis, ne kalbant jau apie liaudies kūrybą, kur "už" jūrų marių" yra kažkas paslaptingo, baisaus, o dainose tik su žirgeliu, o ne laivu per vandenį plaukdavo...

Be gyvenimas verčia jūrą rūpintis ir joje įsitvirtinti. Taigi, šia proga prisimindami Klaipėdos, to vienintelio mūsų jūrinio uosto, atvadavimo sukaktį, nepamirškime, kad neišlaikysime vakarinių žemių, t. y., didesnės ar mažesnės dalies Mažosios Lietuvos, jeigu nesuskubsime greitai įsitvirtinti jūroje. Pažiūrėkime į dabartinę Lenkiją, kaip ji skuba didinti savo prekybos laivyną ir tuo stiprintis iš vokiečių atimtose srityse, arba Izraelio laivai jau plaukioja visuose pasaulio vandenyse. Nesinorėtų, kad mes vis būtume lyginami su Albanija... Bet, deja, taip buvo...

mo komisijas ar ištaisais metais ginčijosi ar priimti mažlietuvių atstovą ar ne?

Jeigu kas iš mūsų skaitytojų atidžiai sekė mūsų politikierių nesugriaujamus tvirtinimus, tai tas neabejotinai yra ištikinęs jų apsurdiškumu.

Grįždami prie Klaipėdos krašto reikalų, mes pakartotinai tvirtiname, kad mes neįsivaizduojame Lietuvos be Klaipėdos, kaip be Vilniaus, Kauno ar Šiaulių.

Klaipėda, kaip vienintelis Lietuvos uosto miestas, turi daug pirmenybių prieš kitus Lietuvos miestus, bet ji jau nebeturi tų specifinių aplinkybių, kurios vertė Klaipėdą atskirti nuo Didžiosios Lietuvos kamieno. Ta mažytė, istorinė saujelė, kuri eventualiai sugriš į Klaipėdą iš emigracijos, nesudarys daugiau problemų, kaip lietuvių sugrąžinimas iš rusiškų vergų stovyklų ar neprašyto rusiško "importo" racionalus sunaudojimas. Ateities gyvenimas patieks Lietuvos politikams dar daug naujų ir didelių problemų, apie kurias mūsų vlikiniai politikieriai net nespūvoja. O aukščiausias laikas būtų ne tik pabusti iš politinio sapno, bet visai realiai galvoti ir spręsti dabarties ir ateities problemas.

Nėra abejonės, kad ateities Lietuvoje bus didelis trūkumas lietuvių — kvalifikuotų specialistų. Ypač jų bus pasigendama vieninteliame Lietuvos uoste — Klaipėdoje.

Įdomu, ką atsakytų p. Simonaitis ir p. Gelžinis, jei mes paklaustumė, kas yra padaryta, kaip pasiruošta eventualiam Lietuvos ir drauge Klaipėdos išsilaisvinimui atėjus? Nebuvo laiko nei pinigų, nes jie buvo kitiems reikalingi sunaudoti.

J. Stuoga.

Užkaltas langas

Klaipėda yra vienintelis pavergtos ir kalinamos Lietuvos langas, kuris yra ne tik kad atitvertas spygliuotomis vielomis, bet ir aklinai užkimštas karo laivais, pabūklais ir raudonosios armijos mase, pro kurią prasižvelgti tik retam lietuviui tepavyksta.

Nėra dviejų nuomonių dėl Klaipėdos išsilaisvinimo. Jos likimas neatrisamai sujungtas su visos Lietuvos likimu. Tai aišku. Tačiau yra nuomonių skirtumų dėl Klaipėdos ateities tvarkymo ir jos reikšmės Lietuvai. Apie tai, nors trumpai, ir norime pasisakyti.

Yra politikierių, kurie tvirtina ir kitus įtikinėja, kad Klaipėdai, dėl jos specifinių sąlygų, turės būti pritaikinta skirtinga nuo visos Lietuvos politinio, ūkinio ir kultūrinio gyvenimo, santvarka ir organizacija. Kiti mano, kad po trečiojo karo, po sistemingo lietuvių tautos perkraustymo, kuri jau vie nuoliktai metai, kaip vykdė sovietiškas okupantas, Klaipėda bus lygiai tokioje padėtyje, kaip Vilnius, Kaunas ar kita kuri nors Lietuvos sritis.

Pilnai prisidėdami prie antrųjų nuomonės, norime atkreipti dėmesį į vieną, dažnai pamirštamą reiškinį, kuris būdingas ne tik Klaipėdos reikalams, bet ir visuose Lietuvos problemų sprendimuose.

Spręsdami būsimos Lietuvos problemas, dauguma mūsų politikierių daro dvi pagrindines klaidas:

1. Nesiskaitydami su bolševikų įvykdytais paskutiniaisiais okupuotoje Lietuvoje pakeitimais, ir

2. Pervertindami lietuvių išelviijos vaidmenį Lietuvos išsilaisvinime ir jos atstatyme.

Nerealumas ir savęs pervertinimas yra taip ryškūs ir visur pastebimas, kad nebesinori apie jį ir kalbėti.

Kur buvo protas ir politinė išmintis, kąda Vlikas sudarinėjo Lietuvos atžaldinimo ir sumūrinimo

mo komisijas ar ištaisais metais ginčijosi ar priimti mažlietuvių atstovą ar ne?

Jeigu kas iš mūsų skaitytojų atidžiai sekė mūsų politikierių nesugriaujamus tvirtinimus, tai tas neabejotinai yra ištikinęs jų apsurdiškumu.

Grįždami prie Klaipėdos krašto reikalų, mes pakartotinai tvirtiname, kad mes neįsivaizduojame Lietuvos be Klaipėdos, kaip be Vilniaus, Kauno ar Šiaulių.

Klaipėda, kaip vienintelis Lietuvos uosto miestas, turi daug pirmenybių prieš kitus Lietuvos miestus, bet ji jau nebeturi tų specifinių aplinkybių, kurios vertė Klaipėdą atskirti nuo Didžiosios Lietuvos kamieno. Ta mažytė, istorinė saujelė, kuri eventualiai sugriš į Klaipėdą iš emigracijos, nesudarys daugiau problemų, kaip lietuvių sugrąžinimas iš rusiškų vergų stovyklų ar neprašyto rusiško "importo" racionalus sunaudojimas. Ateities gyvenimas patieks Lietuvos politikams dar daug naujų ir didelių problemų, apie kurias mūsų vlikiniai politikieriai net nespūvoja. O aukščiausias laikas būtų ne tik pabusti iš politinio sapno, bet visai realiai galvoti ir spręsti dabarties ir ateities problemas.

Nėra abejonės, kad ateities Lietuvoje bus didelis trūkumas lietuvių — kvalifikuotų specialistų. Ypač jų bus pasigendama vieninteliame Lietuvos uoste — Klaipėdoje.

Įdomu, ką atsakytų p. Simonaitis ir p. Gelžinis, jei mes paklaustumė, kas yra padaryta, kaip pasiruošta eventualiam Lietuvos ir drauge Klaipėdos išsilaisvinimui atėjus? Nebuvo laiko nei pinigų, nes jie buvo kitiems reikalingi sunaudoti.

Savo sieloje esu klaipėdietis. Klaipėdoje praleisti mano geriausi gyvenimo metai ir, jeigu kada nors grįšiu į Lietuvą, tai grįšiu tik į Klaipėdą. Tačiau negaliu priversti savo sąžinę, kad ji saktų tai, ko nėra. O nėra daug ko. — Svarbiausia, nėra realaus dabarties įvykių įvertinimo ir aiškaus plano ateičiai. Be tų dalykų, mano ponai, būtų geriau, kad nieko nedarytumet!

VYTAUTAS STANEIKA

Lietuva šaukiasi mūsų pagalbos

"Mes esame arti atbudimo tada, kai pradėdame sapnuoti, kad sapnuojame..."

Novalis.

Jeigu šiandien vlikiniai politikieriai parodytų nors mažiausią simptomą, kuris įtikintų mūsų skaitytojus, kad Vlikas pradeda atbusti ir suprasti, kad jis per metų eilę nevadovavo Lietuvos egzistencijai, bet sapnavo labai nerealią, politinį sapną, kurio vaidai ir veikėjai būdavo dažnai net fantastiški, nebekalbėčiau ir neraiščiau apie juos.

Deja, nėra reiškių, kurie rodytų vlikininkų atbudimą, todėl skaitau būtina nuolat pakudenti, nors vargu ar juos pabudintų ir ledinio vandens srovė.

Nėra abejonės, kad šiandien Vlikas daugiau rodo žymių merdinio nei miegančio organizmo. Todėl jį palikime šventoj ramybės.

Lietuva šaukiasi mūsų pagalbos, ne tik per Vliką, bet ir per Amerikos Lietuvių Tarybą, tiksliau kalbant, per jos sekretorių dr. Pijų Grigaitį. Bet ar jį prisišaukė, ar sulaukė iš jo nors mažiausio iš savo šauksmo. Ne! Nors jau praėjo keturiolika su kapu metų, nuo to, kai raudonosios armijos daliniai peržengė Lietuvos sieną ir kaip beatodairiai naikinama lietuvių tauta, jos turtas ir dvasia. Ne vienam kyla klausimas, kodėl? Mes nei kiek neabejojame dr. P. Grigaičio išmintimi ir sugebėjimais, tik mums kyla labai rimtu ir pagrįstu abejonių dėl jo nuosirdumo Lietuvos laisvei. Ir tam yra pagrindo. Kiekvienas marksistas, jeigu jis yra ištikimas ir konsekventiškas savo idėjai, turi siekti proletarijato visuotinos pergalės. Lietuvoje, laisvų ir savarankiškų ūkininkų šalyje, nėra jokių realių duomenų, kad proletarijato pergalė galima būtų pasiekti evoliucijos keliu ir savo, grynai lietuviškomis jėgomis. Todėl nenuostabu, kad mūsų marksizmo apaštalai ieškojo ir tebeieško sąjungininkų ir para mos svetur. Buvo gana teisingai skaičiuojama, kad Lietuva nesudarys išimties ir netaps nacionaliz

mo sala, kada aplink siautės įsisiūbavusi marksistinio socializmo jėga. Mums labai gerai suprantamas mūsų marksistų džiaugsmas ir pritarimas kiekvienam marksizmo pasistūmėjimui, nors tatai gyveniniai paliestų Lietuvos suverenumą.

Tautiškas buvo ir bus didžiausiu socializmo priešiu, todėl prieš jį ir nukreipiamos pagrindinės jėgos. Pastatykime bent vieną kartą nuogai šį klausimą. Ar gali konsekvencinis ir užkietėjęs marksistas vadovauti kovai, kuri yra grynai tautinė?

Mes aukštai vertiname socializmo laimėjimus, kurie neabejotinai prisidėjo prie proletarijato gerbūvio pakėlimo, vartame, taip pat, Lietuvos socialdemokratų partijos pasisakymą už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, tik negalime vertinti ir sutikti su tuo, kad pakiri socialdemokratų vadai be atodairos dergtų ir niekintų tai, kas lietuvių tautai buvo ir yra šventa ir neįsplešiama.

Gimtosios žemės meilė, prisirišimas prie jos buvo ir yra vienas stipriausių akstinų, skatinančių lietuvių tautą aukotis ir kovoti.

Atimk lietuviams gimtosios žemės meilę, atplėšk juos nuo tikėjimo ir prisirišimo prie lietuviškų papročių ir tradicijų — ir jie bemažat ištirps didžiųjų tautų masėje ir "globoje".

Noroms ar nenoroms, mūsų marksistai ir visokio kitokio plauko internacionalistai yra padarę daug žalos lietuvių inteligentijai, ypač, jaunesniajai jos kartai. Lietuviškas kaimas, ypač, Lietuvos ūkininkas buvo ir bus Lietuvos uola, kuri atlikė ir atlaikys visokias audras. Bolševikai tai labai gerai suprato ir ėmėsi pirmoj eilėj naikinti jį visokiais būdais ir priemonėmis. Ūkininkų klasės višišką sunaikinimas yra būtina sąlyga marksizmui laimėti, o bolševizmui išlaikyti pavergtas tautas.

Be reikalo rūstauja mūsų socialistai, kada mes prašome jų pakeisti savo marksistines idėjas arba, patauptyti jas tam laikui, kai nebus lietuvių tautos išnykimo grėsmės ir pavojaus.

Vytauto Didžiojo Gimnazijos Rūmai Klaipėdoje

Zuzana Arlauskaitė — Mikšienė ir jos vadovaujamas vaidintojų būrelis Detrote.

Pagerbta dramos aktorė Mikšienė

„... Statykime Tautos veteranams gyviams paminklus...“ Žodžiai mūsų tautinio sąjūdžio šlo Juozo Bačino.

Mažoje, tik gana jaukioje Ukrainiečių salėje, Lietuvių Rezistencinė Santarvė, Detrote, 1954 m. gruodžio m. 19 d. suruošė pagerbimą Lietuvos teatro pionierei, nepalstamai meno darbininkei tremtyje ir čia — svetingoje Amerikos šalyje, visa siela įsijungusi ir meninį darbą, Zuzanai Arlauskaitė — Mikšienė. Kiekvienas Detrote lietuvis gerai žino, su koku pasiryžimu, pasiaukojimu ir vis su šypsena veide, per meną stipriomis, lietuvių palaikyti grandimis, apjuosia ne tik detroitiešius, bet ir su meniniais skruz dėmis, jau ne kartą apsilankę Čikagoje, Windzore ir štai po švenčių parengtyje ir Clevelandą ir vėl į Čikagą. Kiekvienas sau statome klausimą, kas būtų iš mūsų detroitiešiu, jei mes šiandien neturėtume šios meno žadintojos. Neapsiriksiu pasakęs, būtų lietuvių valstybė — slugūčio lovoje...

Pagerbimas atliktas labai pasukomis ir reikia pripažinti, žaibiškai, tad visos klaidos, jei tokias būtų matę svečiai, reikia pateisinti. Dalyvavo beveik visų Detrote organizacijų atstovai. Visi pareiškė nuosirdžius linkėjimus ir viltis. Bendruomenės p-kas inž. Jurgis Mikaila, Organizacijų centro p-kas Feliksas Motuzas, BALFO atstovė ponė Kasevičienė, labai gražiai nušviētė ponios Arlauskaitės — Mikšienės nuopelnus lietuviškoje dirvoje, Detrote. Buvo viso sveikintojų nuo 17 įvairių organizacijų. Sveikino telegramais ir raštu. Sukaktuvininė apdovanota labai gražiomis simbolinėmis dovanomis. Laikė sveikinimų buvo įterpta turiningų eilraščių, kuriuos labai gražiai išleisdė: J. Marcišauskas, A. Gubilas ir A. Pepsys.

J pabaigą, rezistentai įteikė adresą, labai meniškai atliktą dail. A. Melniko. Viename lape tilpo visų organizacijų atstovų ir svečių sąrašai. Rašytojas Vyt. Alant, Detrote Rezistentų vardu įrašė į adresą šiuos žodžius: „Per scenos meną tarnauti Lietuvai! Tokį, atrodo, Tamsta pasirinkti savo gyvenimo šūkį, pradėdamas scenos darbą Lietuvoje, kai mūsų jaunas teatras dar tebežengė pirmuosius žingsnius ir pasilikai jam ištikima ir tada, kai dėl mūsų tėvynės ištikusios tragedijos, mes buvome priversti pasimti tremtinio lazda. Per savo ilgą ir garbingą teatrinę veiklą, Tamsta esi įkūnijusi daug ir įvairių personažų scenoje. Bet mums brangiausias personažas yra Tamstos pačios asmenybė, patvariai ir nenulstamai žengusi ir sėkmingai tebežengianti lietuvių meno ir kultūros plotais, kuriems visada reikėjo ir, ypač, šiandien reikia sugebančių ir energingų rankų. Lietuvių visuomenė aukštai vertino Tamstos scenos veiklą Lietuvoje. Šiandien, su ypatinga pagarba žiūrime į Tamstos darbą tremtyje, nes jei Lietuvoje buvo daug scenos meno pajėgų, ir darbo sąlygos buvo žymiai palankesnės, svetimame krašte visa to nėra, ir kultūros darbininkai čia tenka grumtis su tūkstantčiais sunkumų, bei kliūčių. —

Mes, Lietuvių Rezistencinė Santarvė Detrote, Tamstą nuosirdžiai sveikiname ir džiaugiamės, galėdami galėdami drauge minėti Tamstos garbingą 65-ųjų metų amžiaus ir 5-ųjų metų teatrinės veiklos sukakty. Amerikoje. Linkime ir toliau sėkmingai, energingai ir sumaniai tęsti scenos darbą. Linkime išvertmės, geros sveikatos ir pasiryžimo naujiems meniniams užsimojimams vykdyti, nes, jei mums šiandien brangios vadovaujančios ir kūrybingos asmenybės, drąsiai žengiančios lietuviškos gyvenimo ir išlaidų fronto priešakyje, o tuo pačiu ir Lietuvos vadavimo kovotojų pirmose eilėse.“

Ponia Arlauskaitė — Mikšienė, dėkodama pagerbimo reigėjams ir visiems ją pagerbusiems, nuosirdžiai, giliai žodžiais kreipėsi savo meno skruzdės, su kuriais ji prakituoja, nelaukdami už tai nei didelių pagyrimų, nei jokio medžiaginio atlyginimo. Tikrai, ponios Mikšienės meno būrelyje, mes matome studentus, fabriko darbininkus. Sunku būtų čia viską suminėti, bet tik išvardinsiu, kurie dažniausiai scenoje matosi: D. Racevičiūtė, V. Blynė, V. Zebertavičiūtė, A. Gubilas, H. Dūda, L. Laurinavičiūtė, K. Gričius, J. Marcišauskas, P. Deveikis, Br. Kotkienė, P. Pajaujū, B. Balys, St. Garliuškas, Pr. Zaranka, J. Polikaitis, P. Heimingienė, N. Sirtautaitė, St. Geldauskas, J. Jenekas, B. Rackaitis, K. Leknius, A. Iljesevičius, Gerulaitienė ir daug kitų. L. Heiningas, ne tik visada vaidintojų eilėse, bet jis ir režisierės padėjėjas, scenos ir apsvietimo tvarkytojas. Dekoracijos, kiek jau teko Detrote matyti, turtingesniuose pastatymuose, yra dail. A. Melniko. Kaip jis pats vadina: „Tai mano dešinioji ranka p. Iljesevičius“. Šis nuosirdus scenos tvarkytojas, dažnai esti apvilintas talkininkų ir pats vienas su dail. Melniko dekoracijų pakeitimu įvykdo žaibišką greittumą. Apie sukaktuvininę yra susispietęs visas menininkų tinklas. Dažnai kalbama, kad reikia sudaryti meninę vadovybę, į tai p. Mikšienė atsako: „Dar daug darbo turime, reikia dirbt, Vasario 16 Gimnazija neismokėta, vietoje vadovybes, ar tik nepakriksime.“

Jaukus ir nuosirdus buvo pagerbimas, taip kuklios, niekuomet netrokščiančios garbės, o tik darbo, prakaito ir šuolių šuoliais ir Laisvą Lietuvą. Zuzaną Arlauskaitė — Mikšienę laisv. Lietuvos laikais papuošė jos krūtinę Gedinimo Ordinu, tikėjime, kad nors vienas gyvas likęs lietuvis partizanas dar kartą papuoš jos žilą galvą paparčių pergales vainiku...
V. Tamošiūnas.

Dr. K. Pautienis

Susirūpinkime lietuvių tautos naikinimu

Pereitame R. Katalikų F. suvažiavime, Clevelando vyskupas savo kalboje apgailestavo, kad susipratus ir kultūringa lietuvių tauta, čia — Amerikoje, nyksta, nes, pagal kunigo dr. Širvaičio surinktus duomenis — 66% lietuvių išteka už kitataučių vyrų. Ar mes leisime ir toliau tokiu greitu tempu savo išeivijai žūti? Ne... Visomis turimomis priemonėmis turime apsaugoti nuo tautinės mirties.

Su didžiausiu širdies skausmu turime konstatuoti faktus, kad iš mūsų tremtinių studentų ir šiaip jaunimo, išteka (arba veda) už kitataučių ir sukurdami mišrias šeimas, žūsta lietuvių tautai.

Mes privalome su tokiais mūsų tautos išnykimo priežastimis kovoti ir dažnai perspėti savo jaunimą, kad jis nuo tokių tautos išnykimo nelaimių apsaugotų, o ypač Studentų Šalpos Fondas, duodamas pašalpas, galėtų palmti nuo studentų (ėių) pasižadėjimus, kad už paimtas pašalpas atitarnaut tam tikrą laiką atkurtoje, Nepriklausomoje Lietuvoje ir kad netekes už kitataučio vyro ir neves kitatautę moterį.

Atsikuriant, Nepriklausomai Lietuvai, bus reikalingas kiekvienas lietuvis, o ypač jaunimas, baigęs aukštuosius mokslus. Atgimtančios Tėvynės maldavimas ir šauksmas grįžti į Tėvynę, ras kiek vienoje jaunoje lietuviškoje širdyje pritarimo, jei tik tėvai, spauda, organizacijos paruos savo vaikus, kad jie, neužmiršę išeivijoje savo Tėvynės, nepasiduotų visu 100% svetimybėms ir kad nepaslystų nuo lietuviško kelio ir nepaskęstų šitoje tautų jūroje.

Per a. a. generolo VI. Nagiaus pakasynas prof. Oželis prisiminė, kad lietuvių medikų draugija Fr. Lithuania Rusijoje, turėjo obalsį — nevesti lietuviams studentams kitataučių moterų. Ir iš tikro, pagal prof. Oželį, nė vienas iš tos draugijos narių nevedė rusės ar kitos kurios tautos moters ir parvykę Nepriklausomai Lietuvon — vedė tik lietuvaites.

Tai geriausias pavyzdys mūsų jaunimui. Kadangi čia, išeivijoje, mūsų jaunimas yra ant labai slidaus kelio, tai būtų labai gera, kad visos mūsų jaunimo organizacijos, moksleiviai, skautai, studentai ir kiti, savo organizacijų istatuose įrašytų atskirą paragrafą ir laikytų obalsio — nevesti kitataučių moterų ir netekėti už kitataučio.

Ką daro šituo reikalui narsiausia Europoje Suomijai tauta, kuri vedė 2 paskutinius karus su komunistine Rusija ir paliko neužimta? Mums turi būti narsiausias Europos tautos pavyzdys, o ne lėpšų ir išstiežlių tautų. Kada Lietuva vedė derybas su komunistine Rusija dėl įvedimo į Lietuvą komunistinių raudonųjų igulų, tai suomių laikraščiai įspėjo, kad Lietuvos vyriausybė nesutiktų jokių karisų raudonųjų igulų įvesti į Lietuvą, nes, pagal suomių, bus Lietuvos palaidojimas. Lietuvi sutikus ir įvedus į Lietuvos kraštą komunistines igulas, — suomių labai apgailestavo, kad pati Lietuva sau virvę ant kaklo užsinerė ir reikia tik patraukti ir nepriklausomybės siūlas nutrūks. Taip ir atsitiko.

Kas suomių padarė narsiausia Europos tauta?

Tik grynų suomių šeimų sudarymas. Suomijai šeima, organizacijos ir spauda, paruošia savo jaunimą, kad suomė mergaitė, užkalbinta kitataučio tekėti, atsako, kad jos širdis priklauso suomiui berniukeliui. Pasitaikys labai mažam nukrypimui, ištekęs suomei mergaitė už kitataučio, tėvų, organizacijos ir spauda su didžiausiu apgailestavimu perspėja kitus ven giti klaidų ir laikytis vienybės. Mišrios šeimos sudarymą sutinka kaip tautos gedą ir nelaimę.

Kad apsaugotų lietuvių tautą nuo per greitą išnykimą, taip ir mes privalome daryti.

Jei kitataučiai katalikų vyskupai (Vyskupas John Krol, Amerikos Lietuvių R. Katalikų Federacijos Kongreso globotojas ir ak-

tyvus to kongreso dalyvis) gali iš mūsų kultūringos tautos sparčių nykimu, tai mes privalome griežti skubių priemonių, neužmerkti akių ir nebūti kurtiems, kada mūsų tauta išeivijoje per daug sparčiai žengia į nutautėjimo kapyną ir amžinai žūsta.

Mišri šeima yra labai dažnai žalinga ne tik tautinui, bet moralinui ir tikybinui atžvilgiu, nes mišrios šeimos duoda daug didesnį nuosimtį skrygyr, negu grynos lietuviškos šeimos.

Brangūs lietuvių tėvai, nežūrėkite lengvapeidiškai ir neužmirškite, kad vaikai, sulaukę 17 — 20 metų, dar būtinai reikalingi tėvų globos, o ypač ištekejimo ar apsvietimo atveju. Būtų klaidinga galvoti, kad mažais vaikais visokeriopa rūpinomės, o dabar sunai ar dukrai jau apie 20 metų ir jie paliekami savystoviam apsvietimui. Tegu mūsų vaikai su kuo nori ir kada nori draugauja, romansuoja ir išteka ar veda. Ne. Šitaip nepivalo būti. Tėvų yra aukščiausia pareiga kuo rūpestingiausiai ir uoliai rūpintis vaikų reikalais ir jų ateitimi ir po 20 metų amžiaus, kad vaikai nuo dorovinės, tikybinės ir lietuviškos linijos nenukryptų.

Prisiminsiu vieną atsitikimą, kada lietuvių studentė, čia gimus, Clevelande, parsivedus savo pažįstamą (ne lietuvi) ir tėvų namus, buvo smarkiai ir griežčiausiai tėvų pamokyta ir perspėta, kad nutrauktų visus ryšius su nelietuviais ir kad pirmutinis ir paskutinis kartas, dukrelės pažįstamas, nelietuvis, peržengia tėvų namų slenkstį. Dabar šita studentė, kiek girdėti, ruošiasi ištekti už lietuvių.

Brangios lietuvių jaunuolės ir jaunuoliai, būkite susirūpę stipriais Tėvynės meilės ryšiais ir apsišarvavę taip lietuviška dvasia, kad vienam iš jūsų ar dėl tautinio silpnumo, Tėvynės meilei gėstant, ar dėl svetimo krašto materialio susigundinimo, ar dėl neapgalvoto romansuko su kitataučio ar kitataute, atsitolinus nuo lietuviškumo ir pradėjus skęsti į šitą tautų jūros bedugnę, ištieskite vienas kitam lietuvišką galtingą gelbėjimo ranką. Saugokite vienas kitą, kad jūsų lietuvių draugė ar draugas, nenukryptų nuo lietuviško kelio, tekėdama (ar veddamas) už kitataučio, nepasiskandintų į šitą tautų jūros bedugnę. Nes šita jūsų tautinė mirtis yra visų mūsų lietuvių didžiausias širdies skausmas, o kenciančiai Tėvynei — kruvini ašarų upeliai.

Tenai, bočių žemėje, mums bus gardesnis tyras lietuviškas vandenėlis už tremties svetimą vyną, tenai, gimtoje mylimoje žemėje, mums bus lietuviška juoda duona gardesnė, už čia svetimą pyragą, tenai, savoje, nors priešio nuterioje Tėvynėje, mums bus patogiau ir sveikiau gulėti ant lietuviškų savų lentų, negu čia svetimose kraštuose, tėvynės ilgesio kanciose, gulėti ant svetimų minkštų patalų.

Čikagos lietuvių metraštis, kurį leidžia knygų leidykla "Nemunas", jau išėjo iš spaudos. Tai pirmas iki šiol išėjęs platisnis lei dinya apie Čikagos lietuvių gyvenimą, duodas ir kiek istorijos, kas labai svarbu ir, ypač, kai dalis veikėjų ir tuo pačiu organizacijų vis nutrupa bei nueina amžinybėn. Nors ir yra trūkumų, bet trūkumų užpildymas tik priklausė mums, kai mokoma kalbėti tik kitų darbus niekinant, o patiems nieko neduodant ir nepadedant. Vadinamoji Čikagos lietuvių istorija puiki ir sveikintina. Bus ir antroji dalis, kuri apims tik daugiau mokyklas, kultūrinį gyvenimą, parapijas, kultūrininkus ir kt. Metraštis gausiai iliustruotas. — Knyga 244 psl. Redagavo A. Vilainis — Šidlauskas. Pernai tai pati leidykla išleido Cicero lietuvių metraščių irgi gausiai iliustruotą. Jo-

Biznierių lietuvių visuomenėje Biznieriaus skola savo tautai

J. J. Bachunas

Praėjusį straipsnį užbaigiau žodžiais: Amerikos lietuvis biznierių tebėra skolingas savo tautiečiams...

Man aišku, kad taip nemandagiai užsimindamas apie skolą, galiu daug kam nepatikti, užgauti ar būti blogai suprastas. Todėl skubiesiu pasiaiškinti.

Jei čia turėsime galvoje ne sukčius ir apgavikus, bet sąžiningus ir dorus lietuvių biznierių, tai toks lietuvis biznierių, nors ir smarkiai praturtėjęs, pagal įstatymus, nėra nieku skolingas savo tautiečiams. Jis uždirbo ir uždirba, stambų pelną pasidaręs savo darbu, rūpesčiu, taupumu ir paties Dievo jam dovanotu talentu. Jie gali protestuoti, jei jam užsiminsi, kad jis dar yra savo žmonėms, jo biznio parėmėjams, kuo skolingas. Jam jie nešė pinigų, o jis jiems atliko teisingą patarNAVIMĄ. Ir viskas.

Jei aš čia kalbu apie skolą, tai apie dvasinę, moralinę, tautinę, — o ne tą skolą, kurios galėtų reikalauti šalies įstatymai ar teismas priteistų. Taip, o ne kitaip prašau mane suprasti, ir tuomet ant manęs nepykite.

Tuo atžvilgiu mes, Amerikos lietuvių biznierių ir iš dalies profesonalių, dar esame daug skolingi savo tautiečiams, savo kilmės tautai, mūsų pačių ar mūsų tėvų tėvynei. Neatidavėm dar nei dalies tos skolos ir greit neatiduosim.

O tą dvasinę, moralinę, tautinę skolą reikėtų rimtai žiūrėti. Tai rimtas, gilus reikalas. Nuo vienkios ar kitokios pažūros, pareina ir priklauso biznieriaus reikšmė, garbė ir visa jo verslo prasmė savo tautos visuomenėje.

Tas dalykas nepriklauso nuo kokio atsitiktinio paraginimo: — duok, paukuk Balfui, Tarybai, Lituanistikos Institutui, Moksleivių Fondui, Skautams, seneliams, Lietuvos laisvinimui... Ir jis neišsprendžia, kai ne vienas biznierių tiem reikalom atsitiktinai išmeta dolerį ar penkį, labai retai šimtinę ir be galų retai daugiau. Tas nebloga ir už tai mes visi biznierių giriame. Džiaugiamės, kad turime žmonių, kurie nors savo uždarbio trupinėliais, gražiai paprašyti ir keleriopai padėkoti, paremia lietuvių tautos politinius, kultūrinius ir socialinius reikalus, pagelbsti uždėti pleistrą ant žaizdų.

Rimčiau pažūrėję, pamatysime, kad doras ir giliai savo paskirtį bei uždavinius suprantas biznierių, tuo negali pasitenkinti. Pavyzdžiui mums gali būti amerikiečių tauta, didysis amerikoniškas biznis.

Amerikiečių ekonominė ir socialinė santvarka yra — kapitalizmas, toji tvarka, kurią kritikuoja, ne tik bolševikai, bet daug kas. Ta tvarka turi ydų, blogų pusių, kurias reikėtų taisyti, bet tur būt dešimtį kartų daugiau turi gerų pusių. Rūmai, su savo pagerinta santvarka per dešimtį metų negali išlipti iš mašinos skurdo, o Amerikos kapitalistinė sistema, visi matome, užgarantuoja žmogui pakenciamą gerbūvį. Buvo ir gal dar bus ir čia sunkių depresijų, — bet ar geriau, kad būtų nuolatinių skurdas ir depresija, kaip Rusijoje?

Ką padaro didieji Amerikos kapitalistai, o ir mažieji, ir eiliniai darbo žmonės, kaip mūsų daugumas? Apskačiuojama, kad dabar labdaros tikslams jie sumeta per metus apie keturius milijonus dolerių. Tai milžiniška suma. Jo-

kiam kitame krašte tiek nesukel-

si. O kas labdara? Gi stačiai viskas: ne tik neturtėliams, ligoniam padėti, bet mokslui, menui, Amerikos kultūrai kelti, technikos, medicinos pažangai greitinti, — viskam duoda Amerikos žmogus, o pirmiausia ir daugiausia biznierių arba didžiųjų biznio korporacijų.

Amerikos biznis uždirba iš savo tautiečių milijonus, bet jis ir gražina milijonus. Jis supranta, kad reikia mokėti moralinę ir tautinę skolą.

Kodėl amerikiečių opinijoje taip augtinamas ir gerbiamas biznis? Gal iš dalies dėl to, kad, kaip matote, tas biznis savanoriškai ir gausiai tarnauja savo tautai, iš kurios jis pelną padaro.

Tos išvados, brangūs broliai, lygiai dera ir lietuviams. Amerikos lietuvių biznierių mūsų tautiečių visuomenėje, taip pat turės vis geresnę opiniją, reikėmę ir atliks didįjį uždavinį, jei jis elgis daugiau amerikiečių pavyzdžiu, — gražins moralinę skolą savo tautiečiams, iš kurių jis pirmuosius uždarius pradėjo ir didžia dalimi tebeturi dabar.

Tada ir obalsis "savas pas savus" bus rimtas obalsis, o ne tuščiaaviduris bandymas pasipelnyti iš savo tautiečių.

(Bus daugiau).

(Kiti laikraščiai ir žurnalai gali ištiesai arba ištraukas perspausdinti. Autorius).

TREMTINIAI VOKIETIJOJE RAŠO:

— Petras Gražulis (Lager Funk turm, Barake 28—14, Hamburg 48, Germany) rašo:

Lietuvių mūsų stovykloje yra mažai. Trys šeimos skaito lietuvių spaudą. Dauguma kilę iš Mažosios Lietuvos. Mes trise užsprendume rasti "Europos Lietuvį" ir kartais gauname laikraščius iš Amerikos. Kaip čia vertiamės? Sakysime, mano vėliška pašalpa yra 91 DM ir 70 pf. mėnesyje. Valgomųjų daiktų kainos tokios: sviesto svaras 3 M. ir 60 pf., lašinių sv. 2 M. 40 pf., duonos sv. 1 M., bulvių sv. 10 pf.

— Kostas Lalykas (Lebenstedt b. Braunschweig, Gadenstedstr. 16, Germany) rašo:

Kultūrinis gyvenimas mūsų stovykloje stiprėja. Veikia Vargo Mokykla. Ją lanko daug vaikų, kurie mokosi dideliu uolumu ir meile gimtąją kalbą. Turime vaikų tautinių šokių grupę. Turime suaugusių mišrų chorą iš 20 asmenų. Vadovauja p. Vitilbas. Vairių šokėjų grupė ir choras dalyvauja didesniuose parengimuose. Ruošiamės Vasario Sešioliktosios minėjimą, Motinos Dieną, Tautos šventę, Lietuvos kariuomenės minėjimą. Choras ir vaikų šokėjų grupė sudaro parengimų programą. Kalėdinis parengimas buvo gruodžio 19 d. Tą programą ruošė kartu su latviais. Choras sudarė iš 50 asmenų. Neseniai pas mus buvo vietas lietuvių susirinkimas, kur buvo renkamos valdybos į apylinkės organizaciją ir Balso komiteta. Kadangi esama valdyba visi patenkinti, tai visi buvo paprašyti eiti savo pareigas ir toliau. Apylinkės valdybos pir. yra p. Masilūnas, o Balso komiteto pirm. p. Rupkulvis. Dabar, sprendžiant Vokietijos ginklavimo klausimą, žmonėse apsirėiskė neramumas ir susirūpinimas. Daug žmonių bėga iš rūsų valdomos pusės ir bausi klausyti apie tai, kas ten dedasi. Tai tokios tokelės iš mūsų vargstančio kampelio.

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:

Metams — 4.50; pusei metų —
2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Subscription per year — \$ 4.50;
6 months — \$ 2.50; 10 c. per copy.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.
Redaguoja Redakcinė Komisija.
Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir taipina savo nuodiu-
ra Nesunaudoti rankraščiai grąžina-
mi autoriams pareikalavus.

Amerikos lietuvių darbai ir mintys

"Vienas pirmųjų lietuviškos veiklos, ypač, lietuviškos spaudos uždavinys, yra: teisingai ir objektyviai nušviesti senesnės lietuvių kartos atliktus darbus ir paliktas idėjas, kad jaunesnioji karta, ne tik nesigėdintų savo tėvų kalbos, bet atvirktai — didžiutai savo tėvais, senoliais ir geręsi jų atliktais darbais".

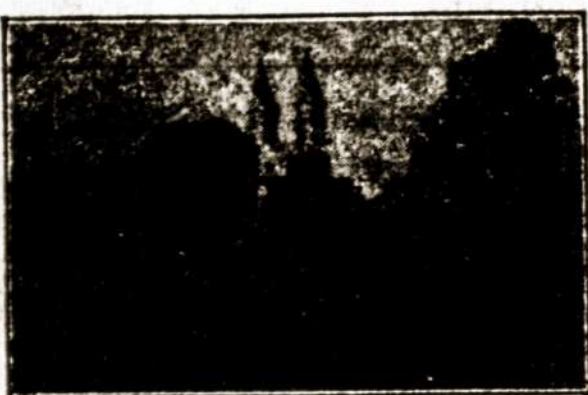
Jonas Pakelis

Ir džiugu, kai lietuvis skverbiasi prekybon bei pramonėn, bet kai aplinkuma svetima ir nesava tėvynė, tai ir sunku kur prasmūsti. Bet kur lietuvis pradeda, nors ir sunkiai, įgauna pasitikėjimą, meilę. Ir Čikaga tuo jau skūstis negali, kaip lietuvių plačiai išsiskoję. Viena tokių įstaigų — finansinė, tai Marquette Parke, pagarsėjusi CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION — taupymo ir skolinimo bendrovė, kurios turtas jau siekia per 14.000.000 dolerių, pagarsėjusi ir kitataučių tarpe, stebina visus. Bendrovė jauna, įsikūrusi 1924 m., bet praplėčiusi ir žinoma, viskas priklauso nuo jos prezidento, kuris ne tik geras finansininkas, bet ir širdies žmogus, — suprantas ekonominę reikšmę žmogaus ir valstybės gyvenime. Pernai atšventė 30 metų veiklos sukaktį, nariai buvo apdovanoti ir šiaip skyrė įvairias premijas. Jos turtas saugiai investuotas ir yra Federal Home Loan Bank narys, kuriai kiekvienu metu atidarytas iki 5.000.000 dol. kreditas. Ji gali ne tik padėti indėlius bei dividendus apmokėti, bet ir kiekvienu metu kartu viską išmokėti. Bendrovė atlieka visus patarnavimus.

Jonas Pakelis

Jonas Pakelis geras lietuvis, remias lietuvišką kultūrinius reikalus, nežiūrind, kokių išitikinimų būtų, bile būtų geras lietuvis ir sąžiningas žmogus. Ji matome ir stambia šalpa BALFui, ALTui, Kazimieriečių akademijai ir kitiems. Reikia neužmiršti, kad jis reikiasi visose finansinėse šakose, 33 metai yra realistininkas — brokeris, stambus statybos kontraktorius ir pastatęs apie 500 namų. Be to, priklauso ir kitataučių organizacijoms, bet savosios pirmoje vietoje. Išaugino gražią lietuvišką šeimą. Malonu ir džiugu, kai matai lietuvių išsiskojimą tarpe kitataučių ir tuo pačiu keliant lietuvių vardą. — Sėkmės ir ištvėrmės gražia ateitimi!

Justinas Mackevičius

Ar gali tikėti, kad STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION — taupymo bendrovė už pereinamus metus išmokėjo savo nariams 1.100.000 dol. dividendų. Tai tikra teisybė, kada viskas įrodoma dokumentais. Ši minima bendrovė ir viena seniausių Čikagoje, geru pasitikėjimu ir vardu einanti ir į kitataučius. Savo nariams, gaunantiems paskolas, duoda vertingas lengvatas mažų nuosimčių formoje. Ypač pasižymėjo karo veteranų aprūpinimu, jiems duodant paskolas žemais (4%) ir žemomis kainomis išsigyjant namus. Tokių paskolų karo veteranams yra išdavusi apie 32.000.000 dol. Bet davimas paskolų tik 4% reikiama, kad bendrovės operavimo išlaidos yra žemos, o didelis atsargos kapitalas.

Justinas Mackevičius jau iš prigimties yra ekonomistas, finansininkas ir, kas dar svarbu, tai ištvėrmingas žemaitis ir viskuo užsigrūdinęs. Ir pasakysime, pirmasis milijonierius lietuvis Čikagoje. Šiemet jau sueina 50 metų, kai atvyko Amerikon ir Čikagoje

Justinas Mackevičius

"Sąžiningumas, teisingas elgesys ir geras žmonių pažinimas, yra būtina sąlyga žmonių pasitikėjimui įsigyti, kuris reikalingas ir būtinas, ne tik biznyje, bet ir politikoje".

apsigyveno. Pradžioje dirbo vienoj bendrovėj ir 1909 m. suorganizavo, Gedimino vardu, taupymo bendrovę, kuri išaugo į pirmąsias ir gyvuoja iki šiandien. Jo vedama bendrovė lietuviška ir įtraukusi darban du sūnus, finansininkus, kurie ir geri lietuviai, augina lietuviškas šeimas.

J. Mackevičius, tarp kitataučių gyvendamas, neatsitolino nuo lietuvių, kai gyvenimo sąlygos traukė atsidėti visko, bet žemaitis ištikimas savo tėvų kalbai ir savo tėvynės meilei, liko pavyzdžiu visiems. Plačiai dalyvauja lietuviškame judėjime, nesigailėdamas ir šimtus — tūkstančius pakloti Lietuvos vadavimo bei lietuviškiems reikalams. Jis pirmas steigėjas ir pirmininkas Lietuvių verslininkų draugijos, vadinamos — Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois, kuri vaidina svarbų vaidmenį lietuvių gyvenime. Nors amžius jau nemenkas, bet nepasakysim, kad jį slėgtų ir būtų darbingas, bet atvirktai: energijos, ištvėrmės, pralenkęs jaunamėčius, turįs gyvenimo praktikos, gražių sumanymų, idėjų ir savo svariu žodžiu — autoritetas, jau nekalbant finansinius bei ekonominius klausimus, bet ir visuomeninius, kultūrinius, kuri artima kultūrinė veikla. Ir tenka linkėti, svarbiausia, sveikatos, sėkmės, bet ir visiems telieka pavyzdžiu.

"Geriausiai atlikime savo pareigą, ne tik savo šeimai, bet ir savo tautai; sąžiningai ir kruopščiai atlikdami pareigas, kurias laisva valia ir savo noru esame apsiėmę atlikti. Tik geras pažinimas savo darbo ir nuolatni studijavimas didžiųjų vyrų gyvenimo ir idėjų, pagimdo naujas idėjas, kurios ir sudaro nenutrūkstamą praeities, dabarties ir ateities grandinę".

J. J. Kazanauskas

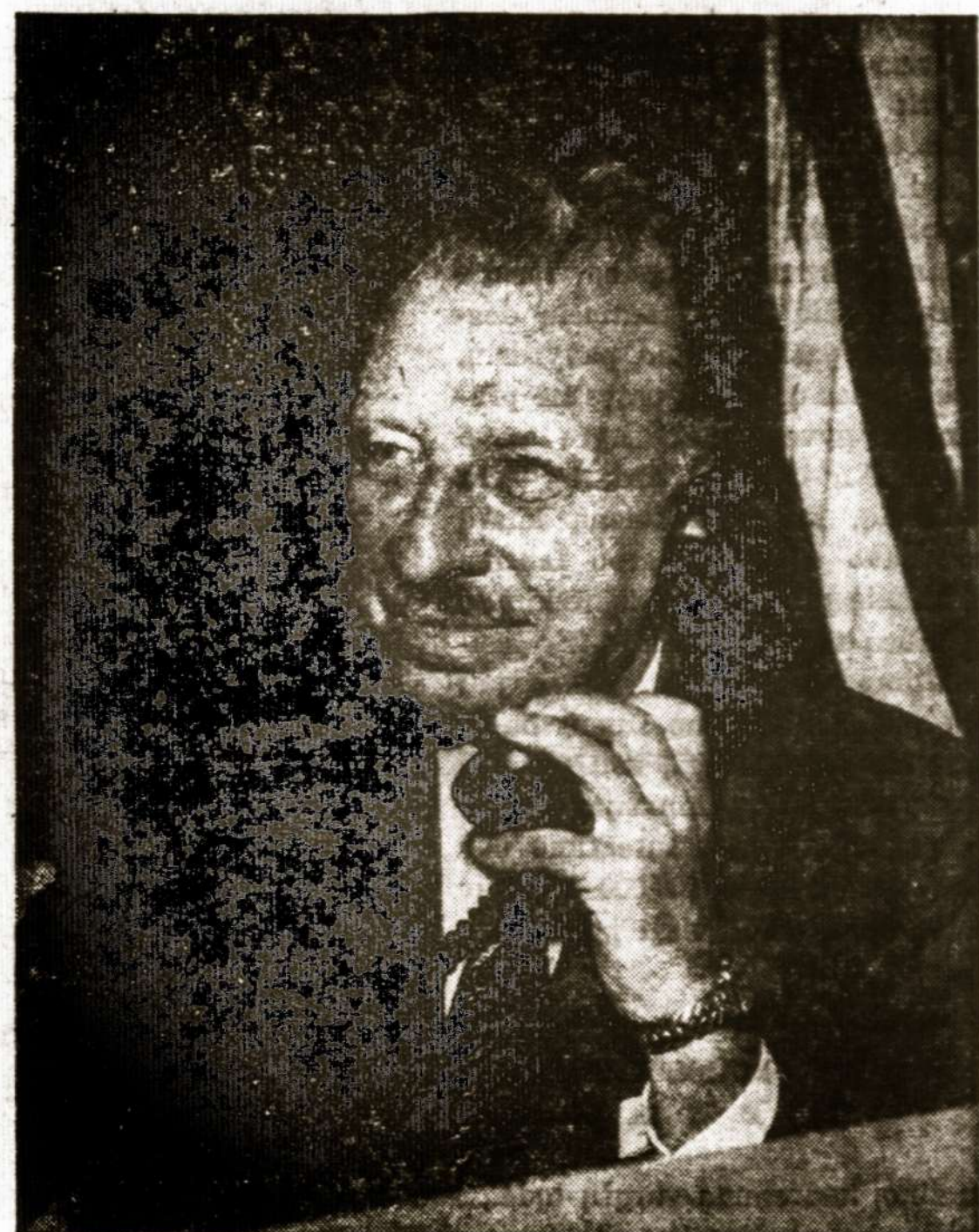
Ir ar nepasididžiavimas, kad viena seniausių taupymo bendrovių, švenčia savo gyvavimo pusšimtį metų. Tai buvo 1905 m. sausio 2 d., kai 12 lietuvių, kaip apaštalų, susirinko pasitarti, kaip ekonominiai įsistiprinti ir ta idėja liko įgyvendinta, įsteigus taupymo bendrovę. Žinoma, Simano Daukanto vardu ir tik po ilgų metų — 1933 m. priimti Federal Home Loan Banko nariu. Bendrovė ne tik augo, bet įgavo didelį pasitikėjimą visuomenėje. 1935 m. gavo valdžios apdraudą visoms taupymo sąskaitoms. Vieną reikla atsiminti, kad šis laikotarpis buvo kraštą smarkiai sukrėtęs nedarbo, vadinamos krizės, bet bendrovė taip buvo gerai, gambiai vedama, kad mokėjo prieš viską atsilaukyti ir liko nieko nepaliesita. Pradžioje aprūpindavo tik lietuvius, bet, kai įgavo pastike-

imą, tai ir kitataučių liko mėgstama. 1940 m. jau buvo pavadinta MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION vardu. Prieš 50 metų lietuvių įkurta taupymo bendrovė išaugo į lietuvių valdomą milijoninę įstaigą, kurios jau turtas siekia 7.300.000, o atsargos kapitalas — 565.000 dol. Ir šiandien minima taupymo bendrovė yra viena stipriausių taupymo įstaigų Čikagoje.

Bet tai viskas priklauso nuo jos vadovo Jono Kazanausko, kuris, atvykęs į Ameriką 1910 m., reikiama, prieš 45 mt., nuo pirmųjų dienų įsijungė į šią bendrovę, eidamas įvairias pareigas, o 1920 mt. išrenkamas direktoriumi ir 1934 m. išrinktas šios taupymo bendrovės prezidentu ir vadovauja iki šiai dienai. Nors indelininkais yra daug kitataučių, bet visi tarnautojai kalba lietuviškai ir nepasakys, kad lietuvių kalba būtų naminė, o įstaigoje viešai vartojama. Pavyzdys tremtiniams!

J. J. Kazanauskas, kurio sumanumu ir gabumu bendrovė išaugo į pirmąsias, tenka sveikinti jį, kai pirmą kartą reikalavus ir Lietuvos išlaisvinimas bei cionykštė kultūrinė veikla, kuriems skiriamos nemažos sumos.

Minint bendrovės veiklos 50 metų ir jo — Jono Kazanausko dvi sukaktis: 45 m. Amerikon atvykimo ir 35 m. vadovavimo šiai bendrovei, tenka linkėti sėkmės, ištvėrmės ir lietuviškos ateities.

J. J. Kazanauskas

EVA PERON

Mano gyvenimo prasmė

Vertė:

Dr. Juozas Mačernis
Zeferinas Juknevičius

P R A T A R T I S

Ši knyga išdygo iš mano širdies gėlmės. Šiuose puslapiuose, kuriuose kalbu apie savo jausmus, mintis ir apie mano asmeninį gyvenimą, ir bendrai, visuose mano raštuose, mažiausiai pastabus skaitytojas neris kito dalyko, kaip tik figūrą, sielą ir gyvenimą Generolo Perono ir mano nuosirdžiausią meilę jam, kaip asmeniui ir jo darbui.

Daugelis gal papeiks mane, kad viską rašiau galvodama tik apie jį; ir turiu iš anksto pripažinti, kad tai yra visiškai tiesa.

Ir aš turiu tam savo priežastis, savo stiprius motyvus, kurių niekas negali užgincyti ar paneigti: aš nebuvau ir nesu niekas daugiau, kaip paprasta moteriškė... tarsi tas žvirblis žvirblių didžiuliam pulke... O jis buvo ir yra tas milžinas kondoras (erelis), kurs aukštai ir saugiai skraido tarp kalnų viršūnių ir arti prie Dievo.

Jeigu ne jis, kurs nusileido iki manęs ir kurs mane išmokino lakioti kitokiū būdu, aš niekad nebūčiau žinojusi, kas yra kondoras ir niekad nebūčiau galėjusi įžvelgti į mano liaudies stebtiną ir gražią didybę.

Todėl nei mano gyvenimas, nei mano širdis ir bendrai, niekas iš to, ką turiu ir esu, nepriklauso man. Visa tai, kas esu, visa tai, ką turiu, visa tai, ką maštau ir jaučiu, yra iš Perono.

Bet aš neužmirštu ir niekad neužmiršiu, kad buvau ir tebesu žvirblis. Jeigu lakioju aukščiau, tai darau dėka jo. Jeigu vaikštau tarp viršūnių,

tai dėka jo. Jeigu savo sparnais tarsi siekiu dangaus, tai dėka jo. Jeigu aiškiai matau tai, kas yra mano liaudis ir ją myliu ir jaučiu tos liaudies meilę man, pasireiškiančia mano vardo tarsi glamonėjimu, visa tai dėka jo.

Todėl visiškai jam paverdu šią mano giesmę, kuri, kaip žvirblių, neturi jokio grožio, bet kuri yra nusizeminusi ir nuosirdi, ir kuri reikiama visą mano širdies meilę.

I

PRIPUOLAMAS NUOTYKIS

Daug kas negali išsiaiškinti fakto, kurį tenka man gyventi.

Ir aš pati daug kartų turėjau sustoti apmąstydama tai, kas yra mano gyvenimas dabar.

Kai kas iš mano bendramečių visa tai priskiria pripuolambei... šiai keistai ir neišaiškinaimai būtybei, kuri tikrai jau nieko neišaiškina!

Ne. Nėra pripuolamybė tai, kas mane atvedė į tą vietą, kurią dabar užimu, ir į gyvenimą, kurį dabar gyvenu.

Aišku, jog visa tai būtų absurdiška, kaip ir pati pripuolamybė, jeigu tiesą turėtų mano ultrakritikai, kurie teigia, kad iš nieko — nieko aš "moteriškė paviršutiniška, menko pasirošimc, vulgariška, svetima savo tėvynės interesams, svetima savo liaudies skausmams, indiferentiška socialiam teisingumui ir neturinti nieko rimtaus galvoje, staiga pasidariusi fanatike kovoje už liaudies interesus ir kad, padarydama liaudies interesus savo dalyku, aš pasiryžau gyventi nesuprantamo pasiaukavimo gyvenimą".

Aš pati noriu tą dalyką čionai išsiaiškinti. Ir tuo tikslu parašiau šiuos užrašus.

Prisipažįstu, jog tai darau ne dėl atėrimo priekaištų to ar kito asmens.

Mano noras yra, kad mano liaudies vyrai ir moterys žinotų, kaip aš jaučiu ir maštau...

Noriu, kad ta liaudis jaustų tuos didžius dalykus, kuriuos mano širdis išgyvena.

Žinoma, daugelis tų dalykų, kuriuos pasakysiu, yra pamokos veltui gautos iš Perono ir kurias todėl neturiu teisės saugoti kaip kokį sekretą.

II

DIDYSIS JAUSMAS

Turėjau peržvelgti savo gyvenimo bėgį, kad suradus pirmutinę priežastį, pirmutinę raičią viso to, kas su manim dabar įvyksta.

Gal išsireiškiau blogai, sakydama "pirmutinę raičią"; nes tikrumoje savo gyvenime visad elgiausi savo jausmų vedama ir varoma.

Ir net šiandien, tame sūkurvy veiksmų, kuriuos turiu atlikti, leidžiuosi veik visada vadovautis daugiau savo jausmais, negu kitais motyvais.

Pas mane protas dažnai turi išsiaiškinti tai, ką jaučiu; ir todėl, kad išsiaiškinus savo dabartinį gyvenimą, kitaip sakant, savo poelgius priklausomai nuo to, ką mano siela jaučia, turėjau eiti ieškoti savo pirmuosiuose metuose anuos pirmutinius jausmus, kurie duoda protinį pagrindą, ar bent išaiškinimą visam tam, ką mano ultrakritikai vadina "nesuprantamu pasiaukavimu", kas man nėra nei pasiaukavimas, nei dalykas nesuprantamas.

Atradau savo širdy pagrindinį jausmą, kurs nuo anų laikų visiškai viešpatauja mano dvasioje ir mano gyvenime: šis jausmas yra mano pasibiaurėjimas neteisingu.

Nuo tų laikų, kada pradėdu atsiminti savo gyvenimą, kiekvienu neteisėbe skaudina mano sielą, tarsi kas į ją vynį kaltų. Iš kiekvieno savo gyvenimo laikotarpio prisimenu, kokią neteisėbę, kuri iššaukė mano vidujinį ir ryžtingą pasipriešinimą, kuri, tarsi draskė mano sielą.

Labai gerai atsimenu, kad daugelį dienų buvau nuliūdusi, kada patyriau, jog pasaulį esam vargšų ir turtuolių; ir keista tai, kad mane skau-

dino ne tiek vargšų buvimas, kiek kad žinojimas, kad tuo pačiu laiku esama turtuolių.

III.

"NESUPRANTAMO PASIAUKAVIMO" PRIEŽASTIS

Nuo tų laikų vargšų ir turtuolių tema, pasidarė nuolatinė mano tema, kad tik aš buvau patie viena su savo mintimis. Atrodo, jog niekad apie tai nekąbėjau su kitais asmenimis, net nei su savo motina, tik dažnai apie tai galvoju.

Bet man dar trūko padaryti dar vieną žingsnį mano atradimų kelyje.

Aš jau žinojau, kad esama vargšų ir turtuolių; ir žinojau, jog vargšų esama daugiau, negu turtuolių, ir kad jų esama visur.

Man dar trūko sužinoti neteisingsumo trečiąją dimensiją.

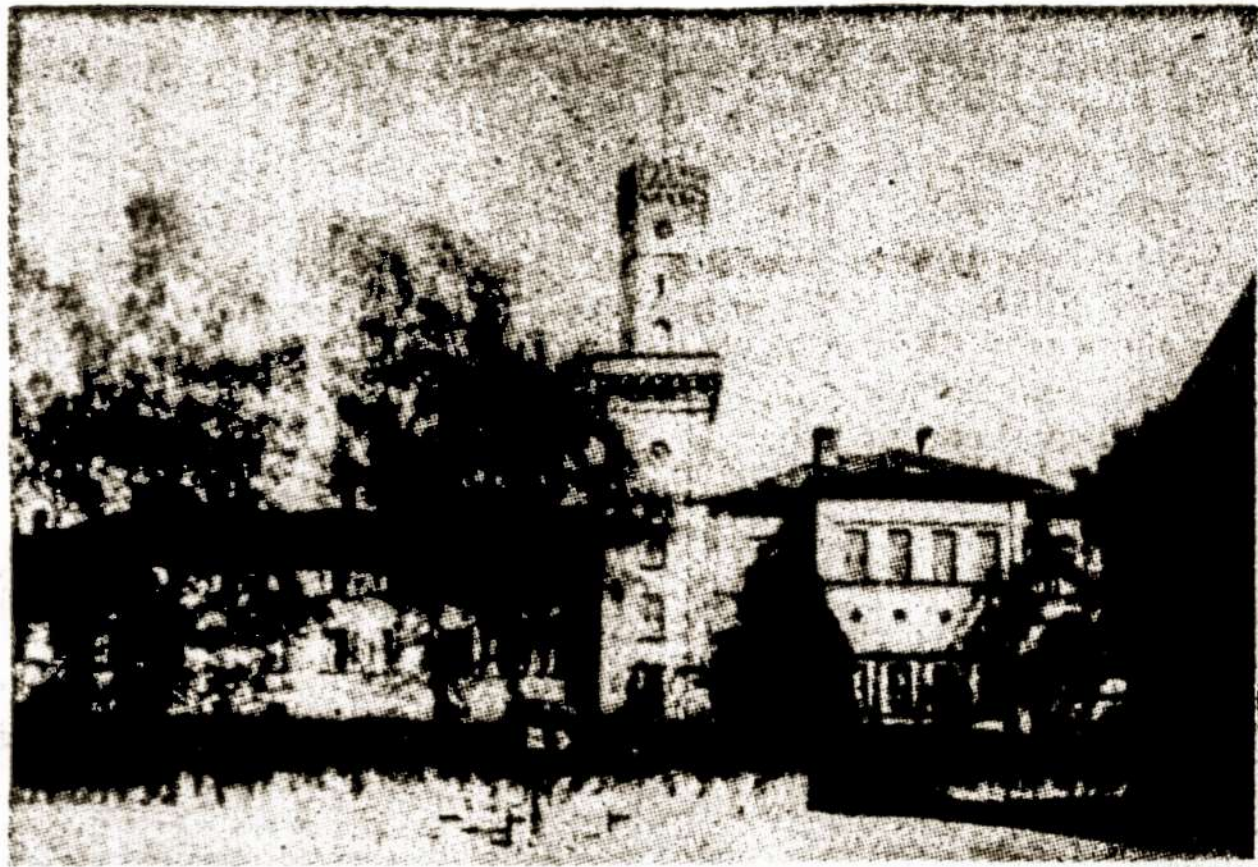
Iki savo vienuoliktųjų metų, maniau, jog esama vargšų, kaip esama žemos ganyklos žolės, ir esama turtuolių, kaip esama medžių.

Vieną dieną iš lūpų vieno darbininko išgirdau, jog vargšų esama todėl, kad turtuoliai pernelyg yra turtingi; ir šitas pareiškimas man padarė labai gilaus įspūdžio.

Palyginau šitą pažiūrą su visu tuo, ką apie šią temą jau buvau pasčius... ir tarsi vienu ypu supratau, jog tas žmogus sakė tiesą. Daugiau, negu tai įžvelgti per mąstymą, aš "pajutau", jog tai yra tiesa.

Iš kitos gi pusės, jau anais laikais daugiau tikėjau tam, ką vargšai sakydavo, negu tam, ką turtuoliai sakydavo, nes vargšai man atrodė labiau nuosirdūs, labiau atviri ir geresni. Su šiuo paskutiniu žvilgsniu įžvelgiau į socialės neteisėbės trečiąją dimensiją.

Be abejo, daugelis žmonių padaro šį paskutinį žingsnį į gyvenimo išryškėjimą ir į socialės globos supratimą. Dauguma vyrų ir moterų. (Perkelta į 4 psl.).

Vasario 16-sios Gimnazijos Rūmal Vokietijoje.

NEPALIKIME NAMO BE STOGO...

1954 m. gruodžio 23 d. Vokietijos Lietuvių Bendruomenė buvo be jokių suvaržymų ir apribojimų įrašyta į žemės hipotekos knygas, kaip nauja Vasario 16 Gimnazijos namų ir sklypo savininkė. Su ta diena buvęs savininkas yra atlikęs visus savo įsipareigojimus, kurie perkimo — pardavimo sutartyje buvo numatyti.

Savo ruožtu Krašto Valdyba yra minėta sutartimi įpareigota per šešis mėnesius nuo įrašymo dienos išmokėti buvusiam savininkui likusią perkimo sumos dalį — 60.000 DM. Be to, trūksta dar 40.000 DM apmokėti už atliktus ir atliktinus darbus. Tuo būdu viso labo reikia mums dar sulekti:

100.000 DM arba 25.000 dolerių.

Jei pažvelgsime į tas aukas, kuriuos iki šiolei įplaukė Vasario 16 Gimnazijos namų fondą, rasime tikrai gražių mūsų tautiečių dosnumo ir pasiaukojimo pavyzdžių. Yra tautiečių, kurie patys ne prabangoje gyvendami, skyrė savo savaitės ir daugiau uždarbi. Yra tautiečių, kurie kiekvieną laiką nuo savo sunkaus darbo fabrike valandėle pašventė aukų telkimui.

Mūsų tautiečių aukų ir pasiūlymų jas telkiant dėka, jau yra surinkta didesnė sumos dalis, kuri buvo reikalinga, kad partipnus Vasario 16 Gimnazijai nuosavą pastogę. Tad sutelkime dar tuos trūkstančius 100.000 DM ir mūsų tikslas bus visai įgyvendintas.

Vasario 16 Gimnazijos namai yra tautos namai, tad tenebūna nė vieno lietuvių, kuris savo auka nebūtų to įprasminęs. Drauge prašome ir tuos mūsų tautiečius, kurie jau kartą yra aukoję, neatsisakyti naujomis aukomis savo įnašą padidinti, kad bendromis jėgomis galėtumėm sėkmingai ta vaju užbaigti.

Aukas Vasario 16 Gimnazijos Namams prašome siųsti kaip patogiau: organizacijoms, kurios talkininkauja renkant aukas, Vasario 16 Gimnazijai Remti Komitetams, kur tokie yra, tiesiai Gimnazijos Namų sąskaiton Vokietijoje, antrašči:

Badisch Bank, Mannheim, Lituanisches Zentralkomitee Sonderkonto Gymnasium, — Konto Nr. 3558 1,

arba čekiais bei pašto perlaidomis adresu:

Lituanisches Zentralkomitee,

(17a) Weinheim / Bergstr.,

Postfach 233.

Vokietijos Krašto Valdyba

H. Sienkivičiaus garsų istorijų romaną savo puslapiuose spausdina KARYS — 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y., —

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Savos politikos apžvalga

VLIKINĖS ELTOS PRANEŠIMAS

Taip jau pas mus susiklostė, kad norint lietuvių visuomenę patiekti tikrajai dalykų padėty — liet. ELTOS komunikatus tenka verstis į lietuvių kalbą ir bent kiek ištiesinti jos susuktus "faktus". Labai gaila, kad ELTOS leidėjai tuo tarpu mus apunkina, bet — ką gi padarysi, reikia gi jai patalkinti... Taigi, iš eilės prie tų E. "faktų":

1. Yra tiesa, kad šiam posėdžiui gana energingai pirmininkavo M. Krupavičius, nes gi reikėjo gelbėti "sostą" ne tik savo, bet ir K. Žalkausko, kaip VT pirmininko. Mat, 1952 m., statutinė 2/3 VLIKO balsų dauguma, buvo pakeistas VLIKO statusas ta prasme, kad VLIKO ir VT pirmininkų kadencija apribota vieneriais metais. Tada buvo padaryta tuo sumetimais, kad ponai pirmininkai nesijausių esą amžini, kruopščiau eiti jiems patiktas pareigas ir kasmet, automatiniai pasitiktų VLIKE, ar tebeturi jo pasitikėjimą. Tai atrodė ir reikalinga ir visai demokratiška. Deja, p. p. pirmininkams, tokiai jų budrumą skatinantis nuostatas, matyti taip labai nepatiko, kad juodu ryžosi tą nuostatą panaikinti, net ne statutine balsų dauguma, dėl ko pareiškė atskirus protestus net 4 opozicinės tautiečių prajovoms grupės. Lygiu būdu, ne statutine balsų dauguma tame posėdyje buvo pakeisti ir kiti VLIKO statuso paragrafai. Neuoostabu todėl, kad apie tokius, ypač, VLIKO pirmininko, kurio pirmuoju uždaviniu yra saugoti VLIKO statuso raidą bei dvasią, prajovus, susidarė net patarė: "jis kaitulioja statutą — kaip čigonas kuina...". Deja, taip yra, o vienok tai turėtų būti labai ne prie veido krik-demokratų vadui...

2. Gal ELTA galėtų paskelbti tą VT pirmininko K. Žalkausko ir URT valdytojo Dr. P. Karvelio politines padėties apžvalgą? Kam gi slėpti tų valstybės vyrų išmintį? O gal tai yra valstybinė paslaptis? Taigi, mielieji ELTA, kai skelbsi apie VT nuveiktus darbus bei ateities planus — dėki ir tą politines padėties apžvalgą. Bent bus tuo pasiguosti.

3. "Išklaudyta Kontrolės Komisijos netaisybės, kuriose tada gyveno meno Tėvynė, simptomai man rodėsi kiekviename žingsny, kiekviename kelio pasisukime; jie mane pasiekdavo bet kur ir kiekvieną dieną. Mano pagrindinis, dėl socialės neteisybės, pasibaurėjimo jausmas iš lėto pripildė mano sielos taurę iki mano tylos krantų, ir pradėjau dalyvauti kai kuriuose konfliktuose. Asmeniškai jie mane nelietė ir aš nieko nepelydavau, norėdama juos išspręsti; tuo pasiekdavau tik neapykantos tų, kurie, mano manymu, be pasigailėjimo eksploatuodavo svetimą silpnbę. Progresyviai šis dalykų stovis vis darėsi blogesnis ir ėmė viršyti mano jėgas; geriausi mano pasiryžimai tylėti ir "nesikišti" prieš pirmosios progos nueidavo niekais. Prisipažįstu, jog kai kada mano reakcijos nebuvo tinkamos ir, kad mano žodžiai ir veiksmai išėdavo perdėti iš atžvilgio i išsukiančią neteisybę. Bet tai todėl, kad reaguodavau ne tiek prieš šią pavienę neteisybę, kiek bendrai prieš neteisybę! Tai būdavo mano atsikvėpimas, mano išsilavinimas, o šie du dalykai dažnai būna perdėti, ypatingai, kada spaudžiančioji jėga yra pernelyg didelė. Atsimenu, kad vieną kartą per tokį mano reagavimą pasakiau: "Vieną dieną visa tai pasikeis..." ir nežinau, ar tai buvo maldavimas, ar keiksmas, o gal abu dalykai drauge. Nors šitoksai pasakymas esti įprastas prieš kiekvieno sukilimo, tačiau jis mane stiprino, tarsi aš būčiau tvirtai tikėjusi juo. Atrodė, jog jau tada iš tikro tikėjau, kad vieną dieną viskas pasidarys kitiškai; bet, aišku, nežinojau, nei kuomet tai įvyks, nei kaip tai pasidarys; ir dar mažiau galėjau žinoti, kad likimas skirs man užimti šitame išlaisvinimo didingame žygyje, tiesa, neaukštą, bet visgi reikšmingą vietą. Vietoje, kur aš praleidau savo vaikystę, vargšų buvo žymiai daugiau, negu turtuolių, bet aš stengiausi įtikinti save, kad turi būti mūsų krašte kitų vietovių, kur dalykai turi būti atvirkščioje padėtyje. Man atrodė, kad pavyzdžiui, didieji miestai yra žavingos vietovės, kur nėra mažiausiai dalykų, kaip tik turtingumas; ir visa, ką girdėjau kalbant apie miestus, rodosi, patvirtino šią ma-

sijos pranešimo, kurį padarė jos pirm. J. Norkaitis... Ką gi mums vargšeliams tokia frazė pasako? Nieko. O juk galėjo ELTA būti trumpai pastebėti, kad Kontrolės Komisijos nuomone, nauja išlaidų sąmata didesnė už ankstesniąsias, kad ji nėra suderinta su realiomis TF pajamomis... Taip pat nebūtų kenkę ELTOJE pastebėti, kad priešingai kai kieno skleidžiamam gandam, Kontrolės Komisijos priežiūroje, Fin. Tarnybos bei Tautos Fondo perdavimas įvykdytas be jokių trūkumų, tikslai laike to perdavimo Dr. P. Karvelis neteisėtai deponavo savo parašą banke, kuriame laikomos didžiausios TF sumos.

4. "Pakeistas ir papildytas Tautos Fondo statusas", bet nepaaiškinta kodėl? Atsakoma: nes tą statutą reikėjo priderinti prie VLIKO viešpačių VIII/13 d. nutarimų, naikinant TF-FT tarnybas.

5. "Nutarta paremti Baltų Institutą", nes... jau kelinti metai jo stipendijoms po DM. 600,— mėnesiui naudojasi prof. A. Macceina bei prof. Z. Ivinskis ir puse stipendijos naudojasi dr. V. Literkis bei dr. Reklaitis.

6. "VLIKas priėmė 1955 m. I-jo pusmečio sąmatą..." kurios išlaidos yra bemaž du kartus didesnės, negu prieš tris mėnesius buvusios sąmatos, kada "taupumo sumetimais" VIII/13 d. ryžtasi panaikinti, ir tai ne statutine tvarka, Fin. Tarnybos bei Tautos Fondo valdytojo etatus... Še ir to "taupumo" rezultatai: dvigubai didesnės išlaidos...

7. "...ir VLIKO posėdžių protokolams rašyti nuostatus..." o kitate posėdyje tur būt VLIKas priims tiems nuostatus vykdyti taisykles. Kodėl gi iki šiol buvo apsieita be tokių nuostatų? Mat, pastaruoju metu, pakartotinai 4 opozicinių grupių atstovai yra konstatavę, kad tie protokolai klastojami, pagal VLIKO vadų užmačius, tai darbas, pagal tuos nuostatus, tatau jie galės daryti "teisėtai..."

8. "...Tautos Fondo valdybos nariu išrinktas inž. P. Narutis, o kandidatu — kun. Kenstavičius". Beskubant imti visas įstai gas i "savų" žmonių rankas ir čia

neapsižūrėjo VLIKO viešpačiai, kad inž. Narutis negali būti skaitomas išrinktu i TF valdybą, nes ir pagal "patobulintuosius" TF nuostatus minimum reikia surinkti absoliutinę VLIKO narių balsų daugumą, t. y. 6 balsus, o tuo tarpu inž. Narutis, dėl VLIKO pirmininko susilaikymo, tegavo tik-tai 5 balsus. Kad reikalą sutvarkius, turbūt, sekančiam VLIKO posėdyje dar kartą bus "tobulinami" TF nuostatai...

9. "VLIKas patvirtino Lietuvos delegaciją i Pavergtųjų Tautų Seimą..." Mat, toji delegacija buvo sudaryta, nesulaukus iš VLIKo tuo reikalu aiškiaus nuostatymo, todėl dabar VLIKas ją "patvirtino" ir paėmė savo galios globon...

10. "...i naująją Lietuvos Raudonojo Kryžiaus valdybą VLIKas išrinko: dr. L. Gronį — pirmininku, mokytoją Jurksaitį — vice-pirmininku, V. Gailių, J. Venokų ir P. Venclauskienę — nariais". Kodėl ELTA "pamiršo" prieš "dr. L. Gronį" pridėti "kun." ir pasidžiaugti, kad, pagaliau, ypač, dėl K. Žalkausko bei E. Simonaičio pastangų — ir LRK vadovybė yra perimta iš "masonų" rankų...

11. Kodėl ELTA taip kukliai nutylė, ką toji Specialioji VLIKO Komisija VLIKui pranešė ir kokius didžius Lietuvos laisvinimo darbus ji nudirbo, kad VLIKas tai nutarė net pranešti visų VLIKą sudarančių politinių grupių centrams. Kas tai do "paslaptin-goji" politika?

12. Kad VLIKas nutarė atstovavimą tarptautiniuose suvažiavimuose paremti dar daugiau, kaip iki šiol, yra visai natūralu, nes gi URT, su savo Lietuvos Laisvinimo Tautos organizavimu ir tam bus reikalingos nemažos lėšos.

Taigi, išties tris dienas VLIKas posėdžiavo, vaizdavo "seimą", keitė VLIKO statutą — konstituciją, klausė išmintingų K. Žalkausko bei dr. P. Karvelio žodžių apie greitai būsiantį karą, priėmė "riebią" išlaidų sąmatą, priėmė VLIKO protokolams rašyti "įstatymą", dar kartą "patobulino" Tautos Fondo statutą ir jo valdybą papildė "savais" žmonėmis, pakeitė visą LRK Vyr. valdybą irgi, suprantama, "savaisiais", pasiskar

deno LLK-tuf esąs vyriausiu veiksmu, "nuteisė" vieną iš atkakliausių opozicionierių, atpalaidavo varžtus leisti TF sumas "savų" agentūrų steigimui bei veiklai... ir viskas. O ką gi per tas tris dienas VLIKas nudirbo Lietuvos laisvinimo bare? Kaip su liet. visuomenės konsolidacija? Nieka! Apie tai VLIKas neturėjo laiko ne pasvarstyti, nes VLIKO pirmininko, vadovaujama koalicijai (krikd. — liaud. — mažliet.) rūpėjo užsitikrinti VLIKe neribotą "valdžią", pasiskirti sau iš Tautos Fondo gausias, kaip niekad, sumas savo "veiklai", perimti i "savų" žmonių rankas TF bei LRK ir, bendrai, sudaryti galimybes, ypač finansines, gerai pavaldyti ir pagyventi, ne tik VLIKO koalicijos vadams, bet ir jų agentūroms. VLIKO pirmin., matyti prisimindamas anuos gruodžio 17 geros laikus, ir per šuos gruodžio 17 VLIKO posėdžius pademonstravo tokį brutalumą, lauzant ištisą eilę VLIKO konstitucijos nuostatų bei opozicijos maltretavimo, kad, kaip teisingai prieš kiek laiko DIRVA spėjo, dabar VLIKE tėra tik vienas teisės šaltinis — VLIKO pirmininkas, jo neribota aistra valdyti ir lauzyti kaulus opozicijai. Apie bendruosius liet. reikalus, todėl, VLIKE dabar nėra laiko ne pagalvoti. Juk reikia organizuoti opozicijos laisvų iš pašto vogimą, jų fotografavimą bei paskleidimą; reikia organizuoti opozicijoj esančių asmenų sekimą, registravimą kiekvieno jų nušičiudėjimo, kad atėjus laikui visa tai garsusis Mantene stažavęs profesorius, galėtų paversti "didžiule politine byla"; reikia organizuoti šmeižtų bei insinuacijų gaminimo ir skleidimo agentūras, išlaikant ir jų centrinę figūrą, kuri dar anais Klaipėdos "žygininkų" laikais, "organizavom" sau pajamas iš nacių, o dabar visa tai kergia "nacionalistams", nieko bendra su tuo reikalu neturėjusiems. Taigi, dabartinė VLIKO didžiama — VLIKą pavertė savo politinių orgijų vieta, nieko bendro neturinčia su tikraisiais VLIKO uždaviniais. Taip esant — tos orgijos tebūnie keliamos bent jau ne už lietuvių suaukotus grašius!

Stebėtojas.

MANO GYVENIMO PRASMĖ

ry žino, kad esama vargšų todėl, kad esama turtuolių, bet tą žinojimą jie įgyja iš lėto ir todėl jiems atrodo, kad tai yra natūralu ir logiška.

Turiu pastebėti, jog aš tai sužinojau tarsi vienu ypu skaudžiai jį pergyvendama ir pareiškiu, jog tai man niekada neatrodė nei logiška, nei natūralu.

Jau tada jaučiau savo sielos gelmėje kažką, ką dabar matau esant pasipiktinimo ar pasibaurėjimo jausmu. Aš nesuprantu, kaip vargšų buvimo akivaizdoje galėjo rasti turtuolių, ir, kad šių turtuolių gobšumas turtais buvo priežas-tim masių neturto, masių skurdo.

Nuo to laiko niekad nebegalėjau pamanyti be pasibaurėjimo apie šitą neteisybę, ir mąstymas apie ją visad išsukdavu manyje tarsi užtroškimo jūtumą; negalėjimas pašalinti šį blogį, kurį mačiau, tarsi atimdavo iš manęs reikalingą kvėpavimui orą.

Dabar manau, jog žmonės pripranta prie socialės neteisybės pirmuose savo gyvenimo metuose. Ir pripranta iki to laipsnio, jog pradeda manyti, kad skurdas, kurį jie kenčia, yra natūralus ir logiškas. Jie pripranta matyti tą skurdą ir jį pakęsti, kaip kad galima priprasti prie stipraus nuodo.

Bet aš negalėjau priprasti prie šito nuodo ir nuo mano vienuoliktųjų metų socialė neteisybė niekad man neatrodė natūrali ir logiška.

Tai gal ir yra vienintelis neišaiškinamas dalykas mano gyvenime; vienintelis dalykas, kurs tikrai iškyla manyje be jokios priežasties.

Manau, jog kaip esama asmenų ypatingai gabių pajusti grožį, ir pajusti jį aiškiau ir intensyviau, ir kurie todėl tampa poetais, tapytojais ar muzikais, taip aš turiu iš prigimties ypatingą dvasios dispoziciją, kur duoda man pajusti ypatingu būdu neteisybę ir ją pergyventi su retu ir skausmingu intensyvumu.

Ar gali tapytojas pasakyti, kodėl jis mato ir jaučia spalvas? Ar gali poetas pasakyti, kodėl jis yra poetas?

Lygiu būdu ir aš niekad negalėsiu pasakyti, kodėl skausmingai jaučiu neteisybę ir, kodėl

niekad nepasiekiau to, kad priimčiau tą kaipo kažką natūralaus, kaip tai padaro žmonių dauguma.

Tačiau, nors ir neišaiškinamas savyje šis pasibaurėjimo jausmas socialės neteisybės atžvilgiu yra ta jėga, kuri tarsi paėmusi mane už rankos atvedė mane nuo vos atmenamos vaikystės iki čionai... ir jinau yra ta pagrindinė priežastis, kuri išaiškina, kaip moteriškė, kuri kai kam atrodė "paviršutiniška, vulgari ir indiferentiška", gali pasiryžti vykinti "nesuprantamo pasiaukojimo" gyvenimą.

IV.

VIENĄ DIENĄ VISKAS PASIKEITĖ

Tačiau niekad nemaniau, kad man tektų kada nors taip tiesioginiai dalyvauti mano tautos kovoje dėl socialinio teisingumo.

Kaip silpna moteriškė, aš niekad neįsivaizdavau, kad svarbioji vargšų ir turtuolių problema vieną dieną tiesioginiai pasibaigs i mano širdies duris, reikalaujama iš manęs kuklių pastangų dėl jos išsprendimo mano Tėvynėje.

Sulyg tuo, kai žengiau gyvenime pirmyn, ši problema diena iš dienos vis labiau mane domino, labiau mane vargino. Gal dėlto bandžiau pabėgti pati nuo savęs, užmiršti savo vienintelę temą, visiškai atsiduodama savo keistam ir giliam artistiniam pašaukimui.

Atsimenu, kad dar tebebūdama mažutė, visada norėjau deklamuoti. Atrodė, tarsi vis norėjau pasakyti kažką kitiems, kažką didžio, ką aš jaučiau širdies gilumoje.

Kada dabar kalbu savo tautos vyrams ir moterims, jaučiu, jog išreiškiu aną "kažką", ką norėjau pareikšti, kada deklamuodavau per šventes savo mokykloje!

Mano artistinis pašaukimas leido man pamatyti kitus vaizdus: nustojau mačius kasdienines, vulgarias neteisības ir pradėjau atspėti ir pasikliau pažinti didžiasias neteisības; ir jas mačiau ne tik fikcijose, kurias atvaizduodavau, bet taip pat ir mano naujojo gyvenimo tikrovėje.

Norėjau nematyti, nekreipti dėmesio, nežū-rėti i nelaimę, i nepasisekimus, i skurdą; tačiau juo labiau norėjau užmiršti, tuo labiau mane supo neteisybė.

Socialės neteisybės, kuriose tada gyveno meno Tėvynė, simptomai man rodėsi kiekviename žingsny, kiekviename kelio pasisukime; jie mane pasiekdavo bet kur ir kiekvieną dieną.

Mano pagrindinis, dėl socialės neteisybės, pasibaurėjimo jausmas iš lėto pripildė mano sielos taurę iki mano tylos krantų, ir pradėjau dalyvauti kai kuriuose konfliktuose.

Asmeniškai jie mane nelietė ir aš nieko nepelydavau, norėdama juos išspręsti; tuo pasiekdavau tik neapykantos tų, kurie, mano manymu, be pasigailėjimo eksploatuodavo svetimą silpnbę. Progresyviai šis dalykų stovis vis darėsi blogesnis ir ėmė viršyti mano jėgas; geriausi mano pasiryžimai tylėti ir "nesikišti" prieš pirmosios progos nueidavo niekais. Prisipažįstu, jog kai kada mano reakcijos nebuvo tinkamos ir, kad mano žodžiai ir veiksmai išėdavo perdėti iš atžvilgio i išsukiančią neteisybę. Bet tai todėl, kad reaguodavau ne tiek prieš šią pavienę neteisybę, kiek bendrai prieš neteisybę!

Tai būdavo mano atsikvėpimas, mano išsilavinimas, o šie du dalykai dažnai būna perdėti, ypatingai, kada spaudžiančioji jėga yra pernelyg didelė. Atsimenu, kad vieną kartą per tokį mano reagavimą pasakiau: "Vieną dieną visa tai pasikeis..." ir nežinau, ar tai buvo maldavimas, ar keiksmas, o gal abu dalykai drauge. Nors šitoksai pasakymas esti įprastas prieš kiekvieno sukilimo, tačiau jis mane stiprino, tarsi aš būčiau tvirtai tikėjusi juo. Atrodė, jog jau tada iš tikro tikėjau, kad vieną dieną viskas pasidarys kitiškai; bet, aišku, nežinojau, nei kuomet tai įvyks, nei kaip tai pasidarys; ir dar mažiau galėjau žinoti, kad likimas skirs man užimti šitame išlaisvinimo didingame žygyje, tiesa, neaukštą, bet visgi reikšmingą vietą. Vietoje, kur aš praleidau savo vaikystę, vargšų buvo žymiai daugiau, negu turtuolių, bet aš stengiausi įtikinti save, kad turi būti mūsų krašte kitų vietovių, kur dalykai turi būti atvirkščioje padėtyje. Man atrodė, kad pavyzdžiui, didieji miestai yra žavingos vietovės, kur nėra mažiausiai dalykų, kaip tik turtingumas; ir visa, ką girdėjau kalbant apie miestus, rodosi, patvirtino šią ma-

no pažiūrą. Žmonės kalbėdavo apie didmiesčius, kaipo apie kokį stebėtiną rojų, kur viskas buvo gražu, nepaprasta ir iš kalbų atrodė, kad tenai ir patys žmonės yra labiau "asmenybės", negu kad šiaip mano kaimo vargšai.

Vieną dieną, kada man sukako septyni metai, pirmą kartą atsilankiau mieste. Artindamosi prie jo pamaciau, jog jis nėra toks, kaip aš jį įsivaizduodavau. Įvažiudama mačiau "skurdo" priemėsčius, ir jų gatvės ir namai aiškiai liudijo, jog ir mieste esama vargšų ir turtuolių.

Šita patirtis turėjo labai įskaudinti mane, nes ir dabar dar, sugrįždama i miestą iš kelionių i krašto vidų, vis dar prisimenu aną pirmąjį susitikimą su prabanga ir su skurdu; ir vis iš naujo patiriu gilaus liūdesio jausmą, lygiai kaip ir tada.

Tik dar vieną kartą savo gyvenime tepatyrčiau lygaus liūdesio dėl iliuzijų dingimo; tai buvo, kada sužinojau, jog tikrumoje Trys Karaliai nevaikšto su savo kupranugariais ir su savo dovanomis.

Ir taip šitas atradimas, kad ir mieste esama vargšų ir, kad tuo būdu jų esama visur, visame pasauly, išpaudė man i širdį skausmingą žymę. Tą pat dieną supratau, jog be jokios abejonės vargšų esama daug daugiau, negu turtuolių, ir tai ne tik mano kaime, bet visur.

V.

PASIRYŽTU TAPTI AUKA

Vieną dieną iš žingeidumo, paeinančio iš mano palinkimo, pažvelgiau i spaudą, kuri šave vadina liaudiška.

Ieškojau kompanijos... Ar ne tiesa, jog veik visada ieškome knygose ar laikraščiuose, kuriuos skaitome, daugiau bendrakaievių, negu kad nurodymo kelio, kuriuo turime eiti?

Gal todėl šiaip jau mūsų krašto kairiąją spaudą, bet joje neradau nei draugo, nei kelio, nei to, kas man galėtų vadovauti.

Tiesa, "Liaudies laikraščiai" smerkdavo kapitalą ir tam tikrus turtuolius griežta ir stipria kalba, nurodydami trūkumus socialės tvarkos, kuri begėdiškai iščiulpdavo kraštą.

(Bus daugiau).

"Laisvosios Lietuvos" Skaitytojai rašo

IR VLIKAS TURI ŽVALGYBĄ

Iki šiol buvo žinoma, kad mūsų Vlikas turi sudaręs Užs. Reik. Tarnybą, Lietuviškos Išlaidų Tarnybą, Informacinę Tarnybą "Elta", Tautos Fondą, bet dar iki šiol niekur nebuvo žinoma, ar Vlikas turi Sekimo Tarnybą, lietuviškiau sakant: "Žvalgybą". "Draugo" 305 nr. gruodžio 30 d. paskelbtame straipsnyje "Pogrindžio veikla" prieš Vliką, pranešama, kad Vliko posėdžio metu gruodžio m. 15-17 d. d. Vliko pirminkas turėjęs fotostatinę laiško kopiją, V. Rasteno rašyto Vliko atstovui T. Šidiškiui ir, pagal to laiško turinį, stačs Šidiškiui klausimus. Vadinas, aišku, kad Vliko "Žvalgybos" Tarnybą turi, nes kaip gi asmeniški laiškiu fotokopijos gali patekti ir tam asmeniui, šiuo atveju Vliko pirminkui ir kitiems jo bloko nariams, jei tie laiški ne jiems rašomi. Reikia, yra tarnyba, kuri svertimus laiškus kelyje trumpam perima, padaro jų fotokopijas, originalus pasiunčia adresatui, o fotokopijas perduoda tam, kas tą tarnybą sudarė ir išlaiko ir su tuo susijusias išlaidas apmoka. Bet man rūpi klausimas, kodėl Vlikas apie tokią savo turimą tarnybą nepainformuoja ir tu, kurie Vliką savo fabriku darbo aukomis išlaiko?

Vlikui nėra reikalo skelbti pavardžių tų bendradarbių, kurie tą techniską žvalgybos darbą atlieka, tai yra, seka Vlikui nepatiktus asmenis, jų laiškus prieš jiems gaunant slaptai atidaro, padaro jų fotokopijas ir t. p. Bet tos tarnybos Valdytojas ar Šefas vis dėlto turėtų būti žinomas ir lietuviškajai visų pasaulio kraštų visuomenei.

Mūsų Nepr. Lietuvos gyvenime, tie mažesnieji žvalgybos darbininkai visuomenei nebuvo žinomi, bet jų šefai, direktoriai ar

viršininkai, visai Lietuvali visada būdavo žinomi. Visi buvę Lietuvos žvalgybos šefai turėjo kadra žmonių, kurie sėdėjo ten, kur reikia, perimdavo jiems reikalingų žmonių laiškus, juos gražiai atidarydavo, tuoj pat padarydavo fotokopijas, o laiškus vėl gražiai užlipdydavo ir lietuviškais laiškanesys nunešdavo kam jie rašyti. Adresatas, gavęs laiška, kartais ir nesapnuodavo, kad jam rašyto laiško fotokopija dar anksčiau už jį patį jau skaitė žvalgybos šefas.

Tai kodėl gi dabar Vlikui tokį turimą šefą slėpti nuo lietuviškos visuomenės. Nieko blogo, jei toji Vliko žvalgybos tarnyba yra sujungta ir su kokia kita Vlikine tarnyba, pav., su Užs. Teik. Tarnyba. Juk vienu laiku Italijos Mussolini valdė net 7 ministerijas. Tai kas čia blogo, jei dr. Karvelis valdo Užsienių Reikalų Tarnybą, atstovauja Lietuvą Bonnoje, veda didelę vyno prekybą ir prie to dar vadovauja Vliko žvalgybai.

Vliko "Elta" turėtų nebijoti apie tai ir visus lietuvius painformuoti, nes juk "Elta" vis dėlto nemažai apie viską prirašo. Kartais paėmęs skaityti didžiulį "Elto" biuletinį, pamana, daug parašyta, daug pasakyta, o paėmus ir rankas nėra kas skaityti.

K. S — tis.

Mylimam Nikodemui Namikiui staigiai ir netikėtai mirus, Jo žmonai Onai Namikienei, dukrelei Gražinai ir sūnui Rimantui reikiame nuoširdžiausią užuojautą

Juozas, Sofija ir Gediminas
N A M I K A I

27 metai patyrimo siuvime

1. Pigiai, greitai ir gerai siuvu naujus drabužius, senus išvalau, pataisau ir persiuvu pagal Jūsų skonį.
2. Plauuu ir prosinu baltinius.
3. Už mažą atlyginimą išnuo maeju pasiskaityti knygas.

MARTYNAS VIDEA,

3541 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telef.: YARD 7-6035

NUOLATINIS IŠPARDAVIMAS

yra galimas tik tada, kai naujų prekių užpirkimas vykdomas pagal tam tikrą planą. Tokį paslaptinę planą žino ir sėkmingai jį praktikuoja LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

JOSEPH DRY GOODS STORE

3218 So. Halsted St.

DIDELIS PASIRINKIMAS vyrams, moterims ir vaikams drabužių ir baltinių, NAMAMS REIKMENŲ, antklodžių, paklodžių, rankšluosčių ir visa kita Jūs pirksite

PIGIAU, NEGU KUR KITUR.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Kviečia visus į bendrą lietuviškos darbą

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuviškos išlaidų darbui ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

LIETUVYBĖS SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatą visiems naujai įstojantiems. Pasi- naudokite šia progą.

APDRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia — sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagalbę Jums ir Jūsų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei prašytie nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti at skiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysit SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS

307 W. 30th Street, New York 1, N. Y.

Eik! Sigute, eik sesele!
Jei išalkęs — užsikąsi,
Jei ištroškęs — atsigersi.

EIK Į SILVER POINT INN

3517 So. Halsted St.

ĮVAIRI kepta ir viryta UŽKANDA, žuvis, silkutės.
VOKIŠKAS ALUS ir statinų ir kitokie TAURŪS GERIMAI.
SAVAITGALIAIS ŠOKIŲ MUZIKA.
MANDAGUS ir draugiškas patar navimas pačių savininkų Stepo ir Prano Guobų.

BRIDGEPORTO LIETUVIAMS, CHICAGOJE

JAV Lietuvių Bendruomenės Laikinasis Organizacinis Komitetas yra numatęs 1955 m. pradžioje praveisti JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimus. Po jų seks ir kitų Lietuvių Bendruomenės organų rinkimai. Tam reikalingam uždaviniui atlikti, reikalinga iš anksto tinkamai pasiruošti. Pirmiausia, kiekvienam iš mūsų reikia formaliai įsirašyti į L. B. pilnateisius narius, sumokant tautinio solidarumo įnašą.

Metinis tautinio solidarumo mokeskis tik \$1.00
Kas sumokės tautinio solidarumo mokesčių už 1954 m. antrąjį pusmetį, tas taps aktingu L. B. nariu ir turės teisę rinkti atstovus į Tarnybą bei pats būti renkamu.

Tad kviečiame visus šią pareigą atlikti, įsirašant į Tarybos rinkimų sąrašus šiose vietose:

1. J. Karvelio Prekyba, 3322 So. Halsted St.
 2. Televizijos ir radijo Prekyba "Daina", 3130 So. Halsted St.
- Apylinkės Valdyba neturi galimybės nei visų Bridgeporto apylinkės lietuvių suregistruoti, nei tautinio solidarumo mokesčių surinkti.

L. B. Bridgeporto Apylinkės Valdyba.

MAISTAS, ALUS, VYNAS

Jay-Garden Market

SAVIN. MARY SIMS
18434 Joy Rd., prie Southfield, Detroit 28, Mich.

Telef.: Krautuvės Buto:
VE 5-5755 WE 3-6702

LIETUVIŠKOJ KRAUTUVĖJ

DANA

yra didelis pasirinkimas: įvairių gintarų gaminių, lietuviškų audinių, medžio ir odos išdirbinių, valku ir moteriškų drabužių

A. IR D. PAREIGIAI, SAV.
1445 So. 49 Av., Cicero 50, Ill.
Tel.: To 3-6591

Kas Valgo Bruno Duoną

Visad Žydi Kaip Aguona LIETUVIŠKA KEPYKLA

SAV BRUNO MACIANSKAS.
4339 So. Lithuanica Ave.
Tel.: CLiffside 4-6376

IŠ TOLI AR IŠ ARTI. PIGIAI PERKRAUSTAU

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

Antanas Vilimas

3415 So. Lituanica Ave.
Tel.: FRontier 6-1882.

Pervežu baldus

PIGIAI IR SAUGIAI
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdraudas
KOSTAS EDUKONIS
6930 So. Talman — Chicago 29
Tel.: GRovehill 6-7096

JAUKIAI PRALEISI VAKARĄ

CICERO UZEIGOJE LITUANICA

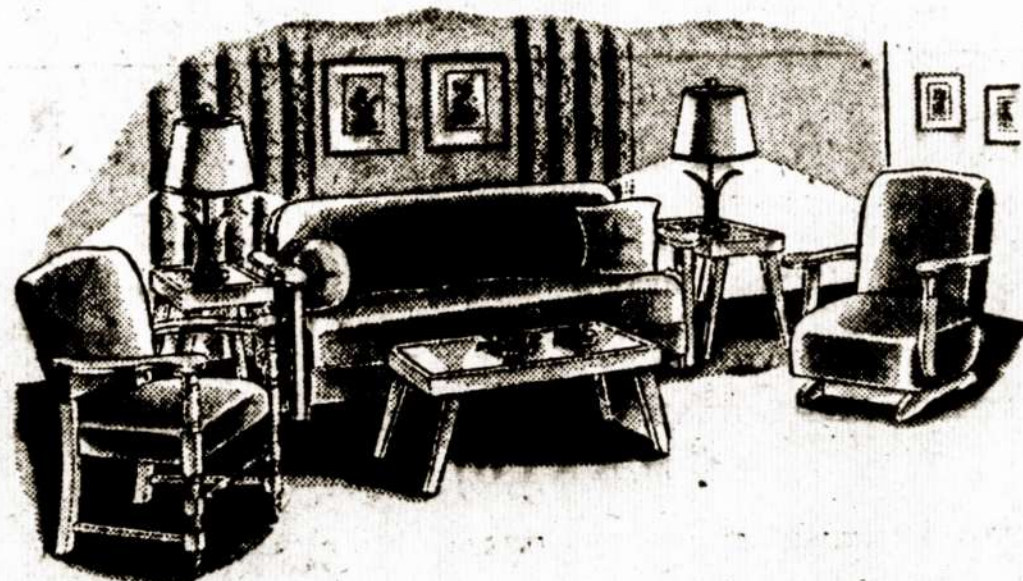
pas TADĄ KAZIMIERAITIŲ
Čia be gardžių gėrimų ir užkandžių, yra įvairių žaidimų:
4920 West 14th Str., Cicero 50, Illinois
Telef.: TOWNhall 3-9601

MODERNIŠKA KIRPYKLA

Savininkas W. REKASIUS,
752 West 23rd Street (prie Halsted gatvės).
Darbas atliekamas labai svarioj kirpyklos patalpoje ir geriausiai, — pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pageidavimą. Kainos žemos.
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Sestadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro.
Išdidieniais — uždaryta.

Telefonas: Victory 2-8776.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

Moderniausias baldus, naujausias televizijos aparatus žinomiau šių firmų, įvairias kėdutes, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirkite pigiau

Lietuvių PREKYBOS Bendrovėje ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.

2310 West Roosevelt (12-1 St.). Tel.: SEeley 3-4711
Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jus maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SAŽINGAS PATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMU IRANKIAI KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JOSŲ PERKRAUSTŲMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSURINTI.
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill.
Tel.: WALbrook 5-9209

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill.
Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ilgesniam išsi-mokėjimui be nuošimčių!

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Krautuvė atdara: Pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak., kitomis dienomis iki 6 v. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 2:30 val. Kalbame lietuviškai.

HARDWARE-WALLPAPER-PAINT

Sporto įrankiai, stiklo gaminiai ir langams stiklai, dažai, sienoms popierius, vandentiekiai ir elektros įrengimams reikmenys, indai.

KĄ PAKLAUSI — VISKĄ GAUSI IR NEAPSIGAUSI KALBU LIETUVIŠKAI, MĖGSTU LIETUVIUS IR MANE LIETUVIAI MĖGSTA.

CHARLES GOLDMAN, Telefonas: YArds 7-2222,
3303 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

DAINOSE APDAINUOTA IR PASAKOSE APSAKINĖJAMA

KARČIAMA RUŽAVA

(MEISTER BRAU TAVERN)

DABAR randasi Chicagoje, 2532 W. 47 St., Brighton Park Sav. V. PRANCŪZEVIČIUS. Tel.: VIRginia 7-2429

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas.
Atlieka Studijos ir Foto mėgėjų darbus.
Aprūpina gera filmine medžiaga.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

M. CESAS & A. STANEVIČIUS

1835 CANALPORT Tel. DIRbtuvės SEeley 3-2146
Namų KENwood 8-3092

Didelis pasirinkimas

Laikrodžių ir Brangenybių

Vietoje ir Europoje gamintų laikrodžių sažiningas pataisymas už žemas kainas

A. R. JUNEVIČIUS IR SŪNUS

3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Virš 50 metų veikia dieną ir naktį

Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarimus duoda apie ĮVAIRIAS APDRAUDAS.

Kreipkitės į

JOHN F. E U D E I K I S

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga.
4605 — 07 So. Hermitage Ave. Tel.: YArds 7-1741 ir 7-1742,
arba — 4330 — So. California Ave. Tel.: LA 3-0440.

Koplyčiose veikia moderniškai oro keitimo įrenginiai

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRY S KOPLYČIOS

2424 W. 69th St. Republic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. VIRginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. PULLman 5-1270

LIODĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime koplyčia arčiau Jūsų namų.

